Acest document a fost elaborat în cadrul proiectului nr. 309/2017/M3 „Suport pentru Guvernul Republicii Moldova în implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Moldovei 2016-2020 în domeniul politicii urbane și de dezvoltare urbană" (2017 – 2019), implementat de Ministerul Investițiilor și Dezvoltării Economice a Poloniei, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova și Solidarity Fund PL în Moldova. Proiectul este cofinanțat în cadrul programului polonez de cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone - Polish aid.

Guvernul Republicii Moldova
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

MINISTERSTWO INWESTYCJI I ROZWOJU

Solidarity Fund PL in Moldova

Polish aid

Primăria or. Ocnița

Date de contact

Persoana responsabilă de revitalizare urbană

Eugen Șipcalov

Telefon: +37379677442

Email: primaria.ocnita@mail.ru

Programul de revitalizare urbană a orașului Ocnița a fost elaborat în baza principiilor de participare, transparență și parteneriat. Programul a fost aprobat prin Decizia nr. 02/07 la ședința Consiliului Local din 01.03.2019.

Echipa locală a or. Ocnița a fost sprijinită, în procesul de elaborare a programului, de experții consorțiului "Projekty Miejskie" din Polonia, specialiștii Agenției de Dezvoltare Regională Nord și facilitatorii Centrului de Urbanism din Republica Moldova.

PROJEKTY MIEJSKIE

CENTRUL DE URBANISM

Agenția de Dezvoltare Regională Nord

CUPRINS

1/ introducere
// context național și local
// orașul Ocnița - caracteristici de bază
// indicatorii calității mediului pentru oraș
// contextul de Revitalizare Urbană

2/ corelarea Programului de Revitalizare Urbană cu documentele strategice naționale, regionale și locale
// legătura Programului de Revitalizare Urbană cu documentele strategice naționale
// legătura Programului de Revitalizare Urbană cu documentele strategice regionale
// legătura Programului de Revitalizare Urbană cu documentele strategice locale

3/ delimitarea zonelor și diagnoza zonelor degradate
// delimitarea zonelor orașului
// scurtă descriere a zonelor
// analiza: diferența dintre zone

4/ determinarea Zonei Degradate și Zonei de Revitalizare
// analiza aprofundată
// vizita de cercetare (Fact Finding Mission) în Zona de Revitalizare
// vizite în teritoriu și Comisia Consultativă 1
// chestionarea comunităților locale

5/ corelarea cauze - probleme - potențial/resurse
// sfera socială
// sfera spațial-funcțională
// sfera tehnică
// sfera economică
// sfera de mediu

6/ viziunea Zonei de Revitalizare
// scopul
// obiective strategice

7/ fișele de proiecte

8/ gestionarea, implementarea și monitorizarea PRU

anexa 1 / procesul de revitalizare urbana / pași

anexa 2 / fact finding mission

anexa 3 / tabelul cu datele brute

1/ INTRODUCERE

Revitalizarea urbană este 'un proces de eliminare dintr-o stare de criză a zonelor urbane degradate, desfășurat în mod complex, prin acțiuni integrate teritorial și desfășurate de către administrațiile locale prin parteneriate locale, regionale, naționale eficiente în baza unui program de revitalizare'. În acest sens, revitalizarea urbană reprezintă o abordare complexă și inovatoare a problemelor, necesităților și potențialului local și presupune o gândire creativă cu privire la soluțiile pentru o zonă sau un oraș, ținând cont de faptul că fiecare cartier, zonă sau oraș are o identitate proprie specifică.

Conceptul de RU vine în schimbarea paradigmei urbane privind modul de planificare, finanțare, dezvoltare și guvernare a orașelor, bazat pe necesitățile actuale și de perspectivă, pe specificul fiecărei zone în parte a orașelor și în conformitate cu Noua Agendă Urbană, adoptată în luna octombrie 2016 în cadrul Conferinței Națiunilor Unite privind Locuirea și Dezvoltarea Urbană Durabilă (Habitat III) de la Quito, Republica Ecuador, care prevede că, revitalizarea are ca scop, îmbunătățirea calității și creșterea atractivității mediului urban și a proiectării urbane în beneficiul cetățenilor, al economiei și al societății în ansamblu.

Totodată, la nivelul Uniunii Europene există câteva documente strategice în cadrul cărora sunt reflectate principiile fundamentale ale revitalizării urbane, iar în acest sens menționăm Carta de la Leipzig (2007) care susține dezvoltarea urbană durabilă și accentuează abordarea integrată; Declarația de la Toledo (2010) care se concentrează asupra semnificației și principiilor realizării revitalizării urbane, precum și Agenda Urbană a Uniunii Europene (2016) care urmărește îmbunătățirea calității vieții în zonele urbane prin intermediul parteneriatelor axate pe provocările urbane.

Crearea sistemului de RU în Republica Moldova este un proces inițiat în baza schimbului de experiență în cadrul proiectului „Suport pentru Guvernul Republicii Moldova în implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională în domeniul politicii urbane și de dezvoltare urbană", implementat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova în colaborare cu Ministerul Investițiilor și Dezvoltării Ecomonice din Republica Polonă și Reprezentanța Fundației „Fundacja Solidarności Międzynarodowej" în Republica Moldova/Solidarity Fund PL în Moldova. Proiectul este susținut financiar din fondurile programului polonez de cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone – Polish Aid.

CONTEXT NAȚIONAL ȘI LOCAL

Ocniţa este un oraş mic, localizat în nordul Republicii Moldova, având o populaţie de circa 8901 (2014) de locuitori. Alura sa provincială este accentuată de pădurile întinse şi dealurile ce înconjoară localitatea. În acest oraş verde domină „aerul istoric” - străzi pavate, case din cărămidă roşie, edificii istorice, păduri seculare.

Distanţa Chişinău-Ocniţa este de 230 km, iar până la Bălţi - 100 km. La o distanţă de 5 km, oraşul este învecinat cu Ucraina în punctul de trecere a frontierei Ocniţa-Secureni, oraşul-cheie, cu care este stabilit un acord de parteneriat în ceea ce priveşte colaborarea cu ţara vecină. Aşezarea geografică avantajoasă a Ocniţei permite dezvoltarea turismului drept ramură economică care momentat nu este dezvoltat deloc, zona fiind privită drept una inatractivă şi este puţin accesibilă. De asemenea există puţină informaţie publică despre atractivităţile oraşului Ocniţa.

Poza 1: Naslavcea, r. Ocnița, cel mai nordic punct al țării. Autor: Alex Prodan

Istoria Ocniţei porneşte de la Calea Feroviară. În 1890, a fost întocmit primul plan al oraşului, având rol de nod de Calea Ferată, care a unit Chişinăul, Noua Suliţă şi Jmerinca. În plus, planul primar al oraşului a inclus o serie de clădiri, care pot fi admirate şi în prezent - acestea au păstrat urmele istorice, exprimate prin inscripţii vechi ale străzilor de cândva. Gara Feroviară este cea mai veche clădire, edificată în 1890.

Poze: 2. Gara Feroviară din Ocnița, poză de epocă. 3: Poza aeriană nemțească din 1944, www.wwii-photos-maps.com

Astăzi, Ocniţa reprezintă un centru raional, în care sunt concentrate atât Administraţia Publică Locală (în continuare APL) de nivelul întâi, cât şi de nivelul doi. De asemenea, pe teritoriul oraşului se află o multitudine de instituţii publice, precum Spitalul Raional desparţit de oral de linia de cale ferată şi cu acces dificil la el, două grădiniţe de copii, două licee cu predare în limba română şi rusă, Şcoala de Arte, Şcoala Muzicală Raională, biblioteca locală, Muzeu orăşenesc, Casa de Cultură, Uzina mecanică de Ştanţare „FITING”, Calea Ferată.

Fiind la Nordul ţării, Ocniţa este caracterizată drept una din localităţile cu cea mai mare diversitate etnică din Republica Moldova. Cu o majoritate de moldoveni (49%), aici traiesc urăr la număr şi ucraineni (33%), ruşi (16%) şi alte etnii. Raportul de femei / bărbaţi este aproximativ egal.

Grafice 1,2: date din Recensământului General al Populației și Locuințelor din 2014: Coraportul femei / bărbați și Structura etnică în or. Ocnița

Oraşul Ocniţa şi **raionul Ocniţa** posedă un şir de avantaje, ce ar prezenta interes pentru potenţialii investitori, precum:

*** Monumente de arhitectură de valoare naţională datate din secolele XIX şi XX;**

*** Comunităţi locale urbane şi rurale proactive;**

*** Diversitatea etniilor care locuiesc în oraş într-o conveţuire prietenoasă;**

*** Un important nod feroviar, amplasat la hotar cu Ucraina, ceea ce ar asigura posibilitatea implementării proiectelor transfrontaliere în diverse domenii de dezvoltare;**

*** O concentrare neobişnuită de monumente geologice, paleontologice şi arheologice, bazine acvatice şi surse de apă minerală şi locuri pitoreşti.**

Poză 4: O casă monument istoric din sec. XIX de pe strada Sindicatelor, or. Ocnița Autor: Constanța Dohotaru

Aşadar, oraşul Ocniţa dispune de un potenţial economic şi turistic pentru locuitorii şi vizitatorii săi. La baza acestei concluzii stau premisele pentru colaborarea transfrontalieră și crearea unui brand turistic de oraş provincial, în care există obiecte de patrimoniu arhitectural, ce au stat la temelia fondării lui, precum şi obiecte de cult și ecleziastice de valorare.

Poze: 4. Gării Feroviară din Ocnița în prezent. 5. Liceul Teoretic. Sursa poze: Wikimapia și Primăria or. Ocnița

ORAȘUL OCNIȚA - CARACTERISTICI DE BAZĂ

Harta 1: orașului Ocnița cu delimitarea zonei de intravilan / sursa: Google Maps

În oraş mai exista 5 scuaruri ce ocupă, în total, o suprafaţă de 6,3 ha. Amplasarea acestora este în zona blocurilor locative ale oraşului. Plajele oraşului, amplasate pe malurile lacurilor din localitate prezintă terenuri de circa 100 m2, ce se află în stare degradată. Stratul de nisip este necalitativ şi extrem de poluat, lipsesc condiţiile elementare pentru odihnă: echipament şi mobilier de plaja, tomberoane, WC, terenuri de joacă pentru copii, magazine, cafen

Suprafaţa totală a fondului forestier din oraşul Ocniţa este de 30 ha, adică 5% din suprafaţa oraşului. În vecinătatea oraşului Ocniţa, se află 2 ha de zonă împădurită, proprietate UTA. La momentul actual, aceste păduri nu sunt explorate suficient nici prin prisma dezvoltării turismului, şi nici a industriei forestiere

În rezultatul monitoringului efectuat pe parcursul ultimilor cinci ani de către Inspectoratul Ecologic de Stat Ocniţa, a fost constatată o creştere a nivelului de poluare cu sulfaţi a apelor de suprafaţă ale oraşului cu 51,9%.

Nivelul de poluare a aerului în oraşul Ocniţa, după concentraţiile de fond, este la limita permisă de normele sanitare. Aceasta duce la consecinţe grave pentru mediul înconjurător, economie şi sănătatea populaţiei. Aproape 90% din masa totală a emisiilor în atmosferă este generată de sursele mobile.

Grafic 3: distribuția fndului forectier în Ocnița

CONTEXTUL DE REVITALIZARE URBANĂ

În conformitate cu Liniile Directoare privind Revitalizarea Urbană în Republica Moldova, Revitalizarea Urbană (în continuare RU) este definită drept procesul de eliminare dintr-o stare de criză a zonelor urbane degradate, desfășurat în mod complex, prin acțiunile integrate teritorial și desfășurate de către administrațiile locale prin parteneriate locale, regionale, naționale eficiente în baza unui Program de Revitalizare.

Acest proces este perceput drept reanimarea celor mai problematice zone din oraș, care va aduce un beneficiu populației și care va scădea nivelul fenomenilor socio-economice negative, precum: procesul de migrație, șomaj, criminalitate, va îmbunătăți situația ecologică și va influența pozitiv dezvoltarea economică a orașului.

Elaborarea Programului de Revitalizare Urbană (în continuare PRU) este definită printr-o acută stare de incertitudine asupra viitorului comunității, din cauza multitudinii de probleme comunitare ce au adus orașul la stagnare, precum și la depopularea acestuia.

Procesul de RU în orașul Ocnița este organizat în baza următoarelor principii:
* Deschidere;
* Transparență;
* Parteneriat;
* Implicarea comunităților locale.

PROIECT PILOT DE SUCCES - REVITALIZAREA CARTIERULUI "IUBILEINÎI", OR. OCNIȚA

Proiectul "Revitalizarea cartierului "Iubileinîi" al orașului Ocnița" a fost implementat în cadrul Fondului Granturilor Mici 2018 – ediția Revitalizare Urbană - proiect pilot și test. Proiectul fost finanțat de Ministerul Afacerilor Externe a Republicii Polonia, în cadrul programului polonez de cooperare pentru dezvoltare – PolishAid, implementat de Solidarity Fund PL în Republica Moldova.

În parcul «Лодочки» s-a anunțat un Concurs al inițiativelor locale, lansat de Primăria or. Ocnița în parteneriat cu AO "Paradis".

A avut loc o adunare cu locatarii celor 10 blocuri implicate în proiectul "Revitalizarea cartierului "Iubileinîi" al orașului Ocnița". Scopul întrunirii a fost anunțarea rezultatului Concursului al inițiativelor locale.

Poze 5,6: întâlnirea cu locatarii din Cartierul Iubileinîi. Sursa foto: https://edit.ocn.md/

Circa 80 mii lei, prevăzuţi în proiect pentru amenajarea terenurilor aferente, au fost distribuite la amenajarea unui teren de joacă pentru copii, în parcul «Лодочки». La propunerea locatarilor din această zonă, circa 50% din suma dată a fost investită pentru realizarea iniţiativelor locale.

Au completat formularul de participare la Concurs locatarii blocurilor de pe str.Independenţei, Burebista, Ion Creangă şi Turghenev din or. Ocniţa. Fiecare iniţiativă a fost evaluată după următoarele criterii:

* Implicarea locatarilor;
* Contribuţia proprie (munca de voluntariat, materiale, financiară);
* Iniţiativa este susţinută de minimum 40% de locatari ai blocului vizat de iniţiativă;
* Iniţiativă priveşte spaţiul comun.

Iniţiative locale au fost evaluate de comisia mixtă compusă din reprezentanţii organizaţiei Solidarity Fund PL în Moldova şi membri ai Echipei de Voluntari "Implică-te şi TU" din or. Ocniţa.

Graţie implementării proiectului "Revitalizarea cartierului "Iubileinîi" al oraşului Ocniţa", condiţiile de trai ale locuitorilor din această zonă, se vor îmbunătăţi. Au fost renovate şi modernizate spaţiile publice de utilizare intensă cu implicarea locuitorilor din zonă, în cooperare cu primăria şi societatea civilă.

Iniţiativa de aplicare la acest proiect aparţine AO Paradis, coordonator de proiecte Lilia Hropotinschii, împreună cu echipa de voluntari "Implică-te şi TU", în parteneriat cu primăria oraşului Ocniţa, primar Ion Ciumac.

Rezultatele proiectelor implementate au demonstrat că societatea civila, comunitatea locală şi primăria din Ocniţa au avut o cooperare fructuasă. Oamenii au fost proactivi, implicaţi şi au văzut rezumtatele implicării sale.

Poze 7, 8, 9, 10: O parte din proiectele implementate în Cartierului "Iubileinîi". Sursa foto: Constanța Dohotaru

PROCESUL DE ELABORARE A PRU ȘI PAȘII ÎN CADRUL PROCESULUI DE RU OCNIȚA

Procesul de Revitalizare Urbană este implementat în Republica Moldova şi în mod special în Ocniţa de către o gamă largă de parteneri:

– Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale şi Mediului al Republicii Moldova
– APL Ocniţa
– Agenţia de Dezvoltare Regională Nord
– Centrul de Informare pentru Autorităţile Locale / Reprezentanţa ”Solidarity Fund PL în MD

SUPORT TEHNIC

Centrul de Informare pentru Autorităţile Locale/ Reprezentanţa ”Solidarity Fund PL în Moldova oferă asistenţă şi sprijin oraşelor şi municipiilor din Republica Moldova în procesul de elaborare a Programelor de Revitalizare Urbană.

Această activitate face parte din proiectul nr. 309/2017/M3: Sprijinirea administraţiei publice din Republica Moldova în implementarea politicii regionale prin dezvoltarea urbană integrată şi sustenabilă, coordonat de Ministerul Investiţiilor şi Dezvoltării din Polonia.

Activităţile de suport tehnic includ susţinerea Persoanelor Responsabile de Revitalizarea Urbană la nivel local, inclusiv prin facilitarea proceselor comunitare.

STABILIREA PERSOANEI RESPONSABILE

Prin Decizia Consiliului Local Nr. 04-04 din 2016 aprilie 2018, dl Eugen Şipcalov, Specialist în achiziţii publice al Primăriei, a fost numit în calitate de persoana responsabilă de RU Ocniţa.

Persoana responsabilă de procesul de revitalizare urbană în or. Ocniţa, reprezintă punctul local de contact având sarcinile şi obligaţiile după cum urmează, fără a se limita la:

* Elaborarea şi dezvoltarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU), asigurarea calităţii documentului şi coordonarea procesului la nivel local;
* Organizarea şi implementarea activităţilor privind elaborarea PRU, conform notelor şi concluziilor şedinţelor de lucru (care vor fi transmise de Reprezentanţa FSM) ale echipei de implementare;
* Organizarea şedinţelor de lucru şi a sesiunilor de consultare cu cetăţenii;
* Documentarea tuturor activităţilor privind procesul de elaborare a PRU (listele participanţilor; agendele şedinţelor; chestionare completate şi prelucrate; poze de la evenimente etc.);
* Promovarea conceptului de revitalizare urbană şi PRU;
* Comunicarea eficientă cu facilitatorii şi echipa de implementare;
* Asigurarea informării, aprobării şi participării APL la activităţile întreprinse;
* Raportarea narativă şi financiară trimestrială (conform graficului tranşelor stabilite în acest Program).

Procesul de elaborare a PRU în oraşul Ocniţa este descris pe lung in ANEXA 1 la finalul Programului.

2/ CORELAREA PRU CU DOCUMENTELE STRATEGICE NAȚIONALE, REGIONALE ȘI LOCALE

În acest capitol vor fi menţionate cele mai importante legături dintre PRU a or.Ocniţa şi principalele documente strategice şi de planificare naţionale şi locale. Luând în considerare principiile revitalizării urbane, conexiunea dintre Program şi documentele strategice şi de planificare va contribui la asigurarea unei viziuni prioritare privind dezvoltarea durabilă a or.

LEGĂTURA PROGRAMULUI DE REVITALIZARE URBANĂ CU DOCUMENTELE STRATEGICE NAȚIONALE

Conţinutul Programului de revitalizare este în conformitate cu documentele strategice ale ţării, documente care pot fi considerate sprijin la nivel naţional pentru realizarea proiectelor complexe şi dezvoltării pe termen lung. PRU Ocniţa se încadrează în sistemul politicilor naţionale, fiind în corelare cu „Linii directoare privind Revitalizarea Urbană în Republica Moldova”, definite de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale şi Mediului al Republicii Moldova în anul 2018.
Per general, noţiunea de *Revitalizare Urbană* în acest document este definită precum *procesul de eliminare dintr-o stare de criză a zonelor urbane degradate, desfăşurat în mod complex, prin acţiunile integrate teritorial şi desfăşurate de către administraţiile locale prin parteneriate locale, regionale, naţionale eficiente în baza unui Program de Revitalizare*.

LEGĂTURA PROGRAMULUI DE REVITALIZARE URBANĂ CU DOCUMENTELE STRATEGICE REGIONALE

La nivel regional, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale şi Mediului, prin intermediul Agenţiei de Dezvoltare Regională Nord, are elaborată „Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020”[1], care, la rândul său, se încadrează în „Strategia Naţională de Dezvoltare Regională pentru anii 2016-2020”[2].

Premisele „Strategiei de Dezvoltare Regională Nord” tind să realizeze următoarele obiective primordiale:
* Sporirea competitivităţii economice a regiunilor şi, prin urmare, stimularea dezvoltării economice şi sociale în regiuni;
* Asigurarea coeziunii sociale dintre populaţii şi instituţii;
* Asigurarea coeziunii teritoriale.

Toate trei elemente primordiale contribuie la reducerea disparităţilor şi decalajelor de dezvoltare, în cadrul regiunilor şi între regiuni.

„Implementarea cu succes a politicii regionale şi a obiectivelor strategice va contribui esenţial la ridicarea nivelului de trai al locuitorilor Regiunii de Dezvoltare Nord, prin asigurarea cu servicii şi utilităţi publice de calitate, prin diversificarea activităţilor economice cu aplicarea noilor tehnologii inovaţionale prietenoase mediului înconjurător şi valorificarea potenţialului turistic regional, prin consolidarea şi dezvoltarea guvernanţei regionale şi locale.”

Obiectivele Strategiei pentru Regiunea Nord vor fi realizate mai rapid datorită activităţilor de revitalizare din Ocniţa, iar rezultatele revitalizării în Ocniţa, concluziile şi experienţelor vor fi folosite pentru a elabora următoarea ediţie a Strategiei pentru Regiunea Nord (în anul 2020). Strategia pentru Regiunea Nord constituie o bază bună pentru identificarea surselor de finanţare pentru proiectele de revitalizare.

---

[1] „Strategia de Dezvoltare Regională Nord - ADR Nord” - 28 Feb. 2018, http://adrnord.md/public/files/strategii/SDR_Nord_2016-2020_actualizat_2018.pdf.
[2] „Strategia Naţională de Dezvoltare Regională pentru anii 2016-2020.pdf." http://madrm.gov.md/sites/default/files/Stategia%20Na%C8%9Bional%C4%83%20de%20Dezvoltare%20Regional%C4%83%20pentru%20anii%202016-2020.pdf.

LEGĂTURA PROGRAMULUI DE REVITALIZARE URBANĂ CU DOCUMENTELE STRATEGICE LOCALE

Planul Urbanistic General

PUG a fost elaborat în 2010 şi e valabil până în 2020. Acesta include o serie de acte aprobate de Consiliul local, care reglementează normele urbanistice elaborate de Urbanproiect. PUG stabileşte condiţiile şi măsurările urbanistice, privind amenajarea complexă a oraşului Ocniţa.

La elaborarea PUG au fost implicaţi doar angajaţii Primăriei şi specialiştii în domeniu, neasigurând, astfel, o abordare multilaterală, transparentă şi echitabilă a procesului. Nu au fost create structuri instituţionale de monitorizare a PUG-ului. Nu sunt elaborate nici Regulamentul Local de Plan Urbanistic, Planuri Urbanistice Zonale şi de Detaliu.

În cadrul elaborării PRU Ocniţa, acţiunile delimitării zonelor oraşului şi corelării intervenţiilor planificate în infrastructură au fost întreprinse în cadrul PUG-ului.

Strategia de dezvoltare socio-economică a oraşului Ocniţa 2015-2020

Primăria or. Ocniţa îşi desfăşoară activitatea în baza Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a oraşului Ocniţa 2015-2020, document realizat cu suportul USAID în cadrul Proiectului de Susţinere a Autorităţilor Locale din Moldova (LGSP). Acest document a fost elaborat cu scopul de a dezvolta capacitatea de formulare şi implementare a politicilor publice pentru dezvoltarea urbană, socială şi economică la nivelul oraşului Ocniţa, prin intermediul implementării unui proces participativ de planificare strategică.

Scopul şi obiectivele strategice de dezvoltare socio-economica a oraşului Ocniţa sunt *capacitatea de formulare și implementare a politicilor publice pentru dezvoltarea urbană, socială și economică la nivelul orașului Ocnița, prin intermediul implementării unor procese participative de planificare strategică*.

Concluzii privind legătura Programului de Revitalizare Urbană cu documentele strategice naționale, regionale și locale

Programul de Revitalizare Urbană a oraşului Ocniţa prevede îmbunătăţirea zonei de revitalizare alese în or. Ocniţa sub diverse aspecte. Astfel, intenţiile PRU sunt constituite în conformitate cu PUG şi se încadrează în limitele Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a oraşului Ocniţa 2015-2020. PRU este constituit în funcţie de necesităţile comunităţii locale şi este elaborat potrivit normelor de planificare strategică, prevăzute în actele de bază de dezvoltare a oraşului.

3/ DELIMITAREA ZONELOR ȘI DIAGNOZA ZONELOR DEGRADATE

Determinarea zonei degradate şi zonei de revitalizare a avut loc în baza definiţiilor acestora din Linii Directoare privind revitalizarea urbană în Rebublica Moldova. În conformitate cu prevederile Liniilor directoare, luând în considerare Planul Urbanistic General (PUG) al oraşului, specificul local şi disponibilitatea datelor necesare pentru a fi analizate, oraşul Ocniţa a fost delimitat în mai multe zone.

DELIMITAREA ZONELOR ORAȘULUI

În conformitate cu principiul concentrării, revitalizarea nu se desfăşoară în întregul oraş, ci într-un fragment al acestuia caracterizat de cele mai mari provocări privind degradare. Prin urmare, pentru a determina diferenţe dintre 6 zone (fragmente) ale oraşului Ocniţa, s-au comparat indicatoriile şi fenomenele selectate. În conformitatea cu metodologia aplicată, în cadrul primei etape oraşul a fost divizat în 7 zone, potrivit PUG-ului.

Denumirea zonei	Nr. de locuitori	Suprafaţa ha
Zona 1 - Microraionul „Iubileinâi”	3495	47,42
Zona 2 - Primăria	1866	83,55
Zona 3 - Centru	2049	76,62
Zona 4 - Combinatului de producere	359	45,89
Zona 5 - Spitalul Raional	204	19,67
Zona 6 - Ţiganca	928	61,09
Zona 7 - Zona industrială & agricolă - nelocuită	0	326,38
Total	**8901**	660,00

Tabel 1: delimitarea pe zone + numarul de locuitori și suprafața

Hartă 2: delimitarea orașului în 7 zone

NOTĂ: În continuare vom lucra cu cele 6 zone locuite, lăsând la oparte zona 7, fiind una industrială şi agrară fără de locuitori.

Hartă 3: suprațele pe zone

Hartă 4: numărul de locuitori pe zone

SCURTA DESCRIERE A ZONELOR

Z1 IUBILEINÂI

Zona 1 Microraionul „Iubileinâi”: Acesta este situat în partea de nord a oraşului. Aceasta e extrem de populată, întrucât aici se află case multi-etajate din oraş. Majoritatea populaţiei are un loc stabil de muncă. În zonă sunt concentrate şi clădirile administrative ale raionului.

Z2 PRIMĂRIA

Zona 2 Primăria: Zona cuprinde sectorul privat al oraşului, aici fiind localizată Primăria, Casa de Cultură, Întreprinderea Municipală Apă Canal. Majoritatea populaţiei este de vârstă înaintată.

Z3 CENTRU

Zona 3 Centru: În Centrul oraşului, este situată piaţa, gara auto, filiale ale băncilor comerciale. Populaţia din zonă este de vârstă medie. Foarte multe persoane sunt plecate peste hotarele ţării în căutarea unui loc de muncă.

Z4 COMBINATUL DE PRODUCERE

Zona 4 Combinatul de producere: Acesta se află la periferia oraşului, pe drumul ce leagă or. Ocniţa de or. Otaci. Este format din blocuri etajate, construite pentru lucrătorii uzinei de conserve, care a funcţionat până în anul 1998. În prezent, multe apartamente sunt abandonate, iar populaţia aptă de muncă este plecată peste hotare.

Z5 SPITALUL RAIONAL

Zona 5 Spitalul Raional: Este o zonă de la periferia oraşului în imediata apropiere de comuna Lipnic. Pentru a ajunge în această zonă, e nevoie de a traversa satul Paustova. Aici se afla Spitalul Raional.

Z6 ȚIGANCA

Zona 6 Ţiganca: Aceasta, este o zonă, care constă din zona istorică, amplasată lângă Gara feroviară şi zona periferică a oraşului, separată de Ocniţa prin calea ferată. Pentru a ajunge cu automobilul în partea periferică a zonei, e nevoie să traversezi satul Paustova. În zona periferică toate casele sunt la sol, iar majoritatea locuitorilor zonei, în particular cei din comunitatea romă, beneficiază de ajutor social. Din această zonă, îşi începe istoria oraşul Ocniţa.

Z7 ZONA INDUȘTRIALĂ & AGRICOLĂ

Zona 7 Zona industială şi agricolă: Această zonă este una industrială şi ocupată de terenuri agricole. În această zonă sunt amplasate o serie de foste hale industriale care treptat au fost desfiinţate după destrămarea URSS.

ANALIZA: DIFERENȚA DINTRE ZONE

În cadrul celei de-a doua etape a procesului de elaborare PRU, am analizat zonele orașului în funcţie de indicatorii, care au fost ulterior comparaţi. Indicatorii analizaţi pot fi divizaţi în următoarele categorii:

* sociali;
* economici;
* spaţial-funcţionali;
* tehnici.

DATELE BRUTE

Pentru a putea compara și înțelege în care zonă se înregistrează procese negative am oferit datelor brute un punctaj. Pentru calcularea punctajului, drept valoare de bază a servit media pe oraș (VM - valoarea medie) căreia i-a fost atribuită valoarea „0” (zero), iar datele pentru fiecare indicator, separat per zonă au fost comparate cu VM. Dacă coeficientul denotă o situație mai bună decât media pe oraș, atunci i se atribuie punctuajul zero, fiindcă demonstrează o situație pozitivă, pe când scopul PRU este determinarea zonelor cu acumulări de probleme, de aceea vom atrage atenţia la fenomenele negative. Dacă indicatorul per sector comparativ cu VM pe oraș denotă o situație/un proces negativ, atunci sectorului i se atribuie un punctaj mai mare (de câte ori problema este mai intensă decât media pe oraș).

Obţinerea indicatorilor a fost posibilă apelând la datele mai multor instituții, precum asistența socială, poliția, Centrul Medicilor de Familie, inspecţia ecologică și din datele APL. Procesul de colectare a datelor a fost unul dificil, întrucât o cercetare de acest gen a fost efectuată pentru prima dată în or. Ocniţa. O altă provocare a fost și inexistența anumitor indicatori în anumite zone ale orașului - datele existente sunt despre orașul ca entitate, ci nu ca zone separate.

Potrivit datelor finale ale Recensământului General al Populaţiei și Locuinţelor din 2014, or. Ocnița are o populație stabilă de 8901 locuitori. Urba este plasată în categoria orașelor mici.

În paginile ce urmează, este plasat tabelul indicatorilor, fiecare dintre ei fiind explicat desfășurat. Coeficienţii reprezintă numărul total per indicator, raportat la 100 locuitori din zona respectivă. Metoda simplificată constă în calcularea pe baza sumei valorilor coeficienţilor pentru fiecare şi în cazul în care suma are cea mai mare valoare există o indicație a degradării într-un anumit grup de indicatori.

Datele brute se pot vedea în Anexa 2.

	Zona 1		Zona 2		Zona 3		Zona 4		Zona 5		Zona 6	
Indicatori sociali	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.
Numărul persoanelor care beneficiază de asistenţa socială Sursa: DASPF	218	0	175	0	523	1	117	1	157	3	782	3
Numărul familiilor social vulnerabile Sursa: DASPF	17	0	17	0	21	1	10	2	4	1	35	3
Numărul șomerilor în anul 2017 Sursa: ANOFM	91	0	32	0	41	0	23	3	12	3	53	3
Siguranţa publică. Nr. infracţiunilor în anul 2017 Sursa: Poliţia	14	0	3	0	4	0	15	3	3	3	23	3
Indicatori economici	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.
Numărul de agenţi economici care activează în zonă Sursa: APL	25	2	17	2	149	0	7	1	5	0	6	2
Numărul persoanelor antrenate în câmpul muncii Sursa: ANOFM	1872	0	685	0	499	1	32	4	21	4	36	6
Indicatori spaţial funcţionali	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.
Spaţii de recreere Sursa: APL	3	0	0	3	1	2	0	3	0	3	0	3

Tabel 2: indicatori, date brute

COEFICIENȚI

	Zona 1 Iubileinâi	Zona 2 Primăria	Zona 3 Centru	Zona 4 Com. de producere	Zona 5 Spitalul Raional	Zona 6 Ţiganca
Indicatori Sociali						
Nr. de familii social-vulnerabile	0	0	1	2	1	3
Nr. şomerilor 2017	0	0	0	3	3	3
Siguranţa publică	0	0	0	3	3	3
Indicatori Sociali - total	0	1	2	**9**	8	**10**
Indicatori Economici						
Nr. de agenţi economici	2	2	0	1	0	2
Pers. antrenate în câmpul muncii	0	0	1	4	4	6
Indicatori Economici - total	2	2	1	**5**	4	**8**
Indicatori Spaţial-Funcţionali						
Spaţii de recreere	0	3	2	3	3	3
Locuri de joacă	1	2	3	3	3	3
Indicatori Spaţial-Funcţionali	1	5	5	**6**	**6**	**6**
TOTAL	3	8	8	**20**	18	**24**

Tabel 3: coeficienți finali pe zone

Grafic 4: coeficienți finali pe zone

INDICATORI SOCIALI

Sfera socială are un rol important în procesul de revitalizare urbană, întrucât omul se află în centrul activităţilor de revitalizare şi tot omul este iniţiatorul. Din acest motiv, un accent major a fost acordat fenomenelor sociale din fiecare zonă. Au fost studiate fenomenele negative sociale în baza a 3 indicatori sociali: numarul de familii social vulnerabile, numărul şomerilor şi siguranţa publică.

	Zona 1 Iubileinâi	**Zona 2 Primăria**	**Zona 3 Centru**	**Zona 4 Comb. de producere**	**Zona 5 Spitalul Raional**	**Zona 6 Ţiganca**
Indicatori Sociali						
Nr. de familii social-vulnerabile	0	0	1	2	1	3
Nr. şomerilor 2017	0	0	0	3	3	3
Siguranţa publică	0	0	0	3	3	3
Indicatori Sociali - total	0	1	2	**9**	8	**10**

Tabel 4: indicatori sociali

Conform datelor obţinute de la DASPF putem observa un număr sporit de persoane social-vulnerable în zonele 4 şi 6. Conform Direcţiei Asistenţă Socială – indicatorul familii social-vulnerabile se referă la familiile monoparentale, familii numeroase (cu mulţi copii) – familii excluse sociale sau care sunt supuse riscu lui de excluziune socială.În zonele 4,5 şi 6 se observă cel mai înalt procentaj de şomeri.Numărul şomerilor este cel mai sporit în zonele 4,5 şi 6. În harta de mai jos, tot conform datelor DASPF, putem observa procentajul foarte ridicat de persoane care beneficiază de asistenţă socială per zone: 84,3 % - zona 6, 76,9% - zona 5, 32,0% - zona 4 şi 28% - zona 2. Zona 1 - Iubineinâi pezintă cel mai scăzut procentaj de persoane care beneficiază de acest ajutor din partea statului.

Hartă 5: numărul persoanelor care beneficiază de asistenţă socială

Hartă 6: indicatori sociali - total

Făcând o suprapunere a tuturor indicatorilor sociali putem observa că în zonele **4 - Combinatul de producere** şi **6 - Ţiganca,** prevalează numărul de familii social-vulnerabile, dar şi numărul de şomeri în momentul efectuării studiului, anul 2017.

Siguranţa publică este, de asemenea, o problemă în aceste două zone. Potrivit indicatorilor sociali, zonele Combinatului de producere şi Ţiganca sunt cele mai degradate. Datele de la Direcţiei Asistenţă Socială şi Protecţia Familiei ne arată înaltul pericol din punct de vedere social în aceste două zone.

În consecinţă, indicatorii analizaţi indică asupra unui nivel sporit de sărăcie în zonele 4 - Combinatul de producere, 5 - spitalul raional și 6 - Ţiganca.

Fenomenul sărăciei este în strânsă legătură cu procesul de îmbătrânire a populaţiei, condiţionat de procesul intens de migraţie din ultimii ani, în special a tinerilor. Copiii ai căror părinţi emigrează, rămân de cele mai multe ori în tutela bunicilor sau ale altor persoane (rude).

INDICATORI ECONOMICI

	Zona 1 Iubileinâi	Zona 2 Primăria	Zona 3 Centru	Zona 4 Com. de producere	Zona 5 Spitalul Raional	Zona 6 Ţiganca
Indicatori Economici						
Nr. de agenţi economici	2	2	0	1	0	2
Pers. antrenate în câmpul muncii	0	0	1	4	4	6
Indicatori Economici - total	2	2	1	**5**	4	**8**

Tabel 5: indicatori economici

Dezvoltarea economică a oraşului Ocniţa este caracterizată printr-un intens proces de dezindustrializare. De menţionat progresul nesemnificativ al acestui sector la nivel de oraş, dar şi la nivel de raion. În linii generale, factorii, ce au determinat involuţia sectorului la nivel naţional, au cauzat şi dezvoltarea slabă a industriei în oraş. Un exemplu de colaborare este următorul - Fabrica de mobilă „CONFORT" Chişinău colaborează cu fabrica „FITING" din Ocniţa, ce produce piese pentru furnitura mobilieră.

Un şir de întreprinderi, care au activat în perioada precedentă, azi nu mai funcţionează - Fabrica de conserve (zona 4), Fabrica de pâine, Fabrica de bere, Întreprinderi de construcţie, Fabrica de cărămidă, Fabrica de ţiglă (teracotă). Majoritatea agenţilor economici, ce activează în domeniul producerii, dispun de investiţii scăzute, marketing ne-performant, tehnologii şi echipamente insuficient modernizate şi, implicit, capacitate scăzută de a face faţă provocărilor pieţei.

Hartă 7: indicatori economici - total

Datele colectate pentru procesul analizei indicatorii economici scot în evidenţă zonele Combinatului de producere, Spitalului Raional şi Ţiganca, prezentând un număr scăzut de agenţi economici în zonă şi un număr scăzut de persoane antrenate în câmpul muncii.

INDICATORI DE MEDIU

Ritmul rapid al schimbărilor climatice reprezintă una dintre marile ameninţări cu care se confruntă societatea şi constituie una dintre cele mai mari probleme de mediu, având consecinţe negative asupra sănătăţii locuitorilor, deci şi asupra calităţii vieţii cetăţenilor, în general.

În ceea ce priveşte mediul, nu deţinem date numerice care ar putea sta la baza comparaţiilor dintre zone. Prin urmare, acestea nu au fost folosite pentru a delimita o zonă degradată. Cu toate acestea, acestea indică indirect o situaţie mai gravă decât în alte părţi ale oraşului în ceea ce priveşte aspectele selectate ale mediului.

Datele ce au stat la baza comparaţiei la acest subcapitor au fost obşinute de la Serviciul de Colectare a Deşeurilor din or. Ocniţa dar şi observările directe pe teren.

Zona 6 - Ţiganca, este poluată fonic din cauza ca în imediata apropiere se află traseul ce leagă or. Ocniţa de punctul vamal Otaci; în imediata apropiere şi în zona 6 se afla două întreprinderi care prestează servicii auto. Pe teritoriul zonei se află lacul Comsomolist, care nu a fost curăţat de mai mult timp şi se află într-o stare degradată. Plaja lacului se află într-o strare de degradare. STratul de nisip este necalitativ şi extrem de poluat, de asemenea lipsesc condiţiile elementare pentru odihnă: echipament şi mobilier de plajă, tomberoane, WC, terenuri de joacă pentru copii, etc. Un astfel de loc de odihnă bine amenajat ar fi necesar cetăţenilor oraşului Ocniţa.

Zona 4 şi 5, respectiv Combinatul de producere şi Spitalul Raional deţin cel mai scăzut număr de puncte de colectare a deşeurilor autorizate.

Grafic 5: numărul de puncte de colectare a gunoiului

O problemă a zonei de revitalizare reprezintă spaţiile de colectare a deşeurilor. În zonă există insuficiente spaţii de colectare a deşeurilor (platforme), dar care se află în stare nesatisfăcătoare , degradând în timp. Actualmente locuitorii blocurilor de locuinţe dispun de pubele amplasate lângă spaţiile locuibile, iar locuitorii caselor la sol cel puţin o dată pe săptămână beneficiază de evacuarea deşeurilor de către întreprinderea municipală responsabilă.

Fenomenele negative de mediu se datorează inclusiv culturii ecologice de nivel scăzut a populaţiei, care nu este implicată activ în acţiuni de salubrizare, nu este informată privind riscurile poluării mediului etc.

INDICATORI SPAȚIAL-FUNCȚIONALI

	Zona 1 Iubileinâi	Zona 2 Primăria	Zona 3 Centru	Zona 4 Com. de producere	Zona 5 Spitalul Raional	Zona 6 Ţiganca
Indicatori Spaţial Funcţionali						
Spaţii de recreere	0	3	2	3	3	3
Locuri de joacă	1	2	3	3	3	3
Indicatori Spaţial Funcţionali	1	5	5	**6**	**6**	**6**

Tabel 6: indicatori spațial-funcționali

Hartă 8: indicatori spațial-funcționali - total

Zona Ţiganca cuprinde un lac şi un spaţiu verde adiacent, care ambele se află în stare de degradare. Un astfel de loc de odihnă, bine amenajat, ar fi necesar cetăţenilor oraşului Ocniţa.

Conform **indicatorilor spaţial funcţionali**, Zonele 4,5 şi 6, respectiv Combinatul de producere, Spitalul Raional şi Ţiganca deţin cele mai puţine spaţii publice de recreere pentru comunităţi şi locuri de joacă pentru copii.

În zona 6 Primăria deţine clădirea fostei farmacii unde ar putea fi amenajat un spaţiu pentru comunitate. În zona 4 există o clădire abandonata, care aparţine MOLDCOOP şi există posibilitatea ca Primăria să intre în posesia acesteia pentru amenajarea unui spaţiu interior pentru comunitatea locală.

4/ DETERMINAREA ZONEI DEGRADATE ȘI ZONEI DE REVITALIZARE

În urma interpretării indicatorilor, în cadrul analizei, am stabilit ca importanţă deosebită o are categoria de indicatori sociali, deoarece revitalizarea urbană are în centrul conceptului sau oamenii şi comunităţile locale. Procesul de identificare a zonelor degradate se bazează pe date transparente din diverse surse, indicatorii având rolul unor instrumente reale, care indică nivelul de degradare în diverse sfere ale vieţii în cele 7 zone delimitate.

Criteriul de bază pentru determinarea zonelor degradate reprezintă acumularea fenomenelor sociale negative, care adiţional sunt însoţite de probleme economice, ecologice, tehnice şi/sau spaţial-funcţionale.

Hartă 9: indicatori - total

Per total, putem observa un punctaj ridicat în *Zona 4 Combinatul de producere* şi *Zona 6 Ţiganca,* care denotă gradul înalt de degradare a acestor zone în comparaţie cu celelalte zone ale oraşului Ocniţa, din punct de vedere social, economic, de mediu şi spaţial funcţionali. *Zona Ţiganca* a însumat cel mai înalt punctaj.

În rezultat, a fost constatat că în zonele *4 Combinatul de producere* şi *6 Ţiganca* au fost identificate probleme sociale cum ar fi numărul ridicat de familii social-vulnerabile, şomaj înalt care rezultă din şi cauzează, în acelaşi timp, probleme economice depistate, cum ar fi siguranţa publică scăzută, număr redus de agenţi economici şi, respectiv, puţine persoane antrenate în câmpul muncii. Problemele de origine socială şi economică sunt accentuate de lipsa unor spaţii publice amenajate şi calitative în aceste zone, unde ar fi posibilă coeziunea comunităţii şi recreerea. În unităţile listate drept crize, din motive sociale există şi alte probleme, în special

pericolele pentru mediu (zgomot şi poluare), clădirile vechi şi accesul insuficient la serviciile publice.
Conform definiţiei incluse în Liniile Directoare şi în PRU, zona de revitalizare acoperă o parte sau întreaga zonă degradată şi se caracterizează printr-o concentrare deosebită a fenomenelor negative şi, datorită importanţei semnificative pentru dezvoltarea locală, municipalitatea intenţionează să o revitalizeze. Liniile Directoare stipulează că zona de revitalizare nu poate acoperi suprafeţe mai mari de 20% din suprafaţa localităţii şi locuită de mai mult de 30% din locuitorii oraşului datorită necesităţii de a se concentra şi de a creşte eficienţa activităţilor de revitalizare.

Grafic 6: indicatori - total

În primul rând, zonele Ţiganca şi Combinatul de producere au fost incluse în zona de revitalizare datorită crizei sociale profunde şi apariţiei altor probleme, în special a celor de mediu şi economice. Şi apoi există puţine proiecte care trebuie să reducă această criză socială. De asemenea, acest lucru este puternic subliniat în 4 obiective strategice care se regăsesc în unul din capitolele ce urmează.

Pe de altă parte, ambele zone posedă şi porţiuni care perfect se încadrează în conceptul de revitalizare urbană: pe teritoriul Zonei 6 se află centrul istoric al oraşului, care este în starea degradată şi necesită intervenţii planificate pentru valorificarea potenţialului său şi conservarea patrimoniului architectural; pe teritoriul Zonei 4 se află un microraion cu blocuri şi spaţii comune în stare degradată. În ambele zone, comunităţile locale se confruntă cu probleme şi provocări de ordin social şi economice.

Decizia despre zona de revitalizare a fost luată, având la bază atât indicatorii, dar şi importanţa strategică a acesteia pentru oraşul Ocniţa. Aceasta este o decizie strategică.

Ca urmare, a fost luată decizia că zona de revitalizare urbană în oraşul Ocniţa va fi constituită din două compartimente: Zona 4 - Combinatul de producere şi Zona 6 - Ţiganca.

Hartă 10: Zona de Revitalizare

Denumirea zonei	Nr. de locuitori	Populaţia (%)	Suprafaţa (ha)	Suprafaţa (%)
Ocniţa	8901	100.00	660,00	100
Zona de revitalizare	1287	14.45	106.97	16.20

Tabel 7: Zona de Revitalizare - populația & suprafața

ANALIZA APROFUNDATĂ

Analiza aprofundată ţine de cercetarea complexă a problemelor, identificarea necesităţilor de revitalizare în baza resurselor zonei de revitalizare. În acest capitol sunt prezentate cauzele fenomenelor negative din zona de revitalizare, sub toate aspectele: social, economic, ecologic, spaţial-funcţional, tehnic. Scopul acestui diagnostic este de a studia în detaliu fenomenele negative care apar în zona de revitalizare, prin identificarea potenţialului de dezvoltare - idei care vor sta, ulterior, la baza formulării soluţiilor / proiectelor.

Procesul de analiză a zonei de revitalizare s-a bazat atât pe date cantitative, obţinute din diverse surse oficiale, cât şi pe informaţii calitative care au rezultat din discuţiile cu locuitorii din zonă şi din şedinţele Comisiei Consultative.

În acest capitol vom folosi, desigur, rezultatele fact finding, ale reuniunilor Comisiei Consultative etc.- dar dar ne bazăm şi pe toate datele şi informațiile, astfel încât să putem să „desenăm" o imagine completă a zonei de revitalizare (a fiecărui dintre fragmentele acesteia), prin sfere: socială, economică, tehnică, spaţial funcţională etc.
Această analiză va servi pentru a identifica în mod concret tipurile şi gradul de degradare, probleme, fenomene şi procese negative, dar în acelaşi timp necesităţi şi potenţiale.

VIZITA DE CERCETARE (FACT FINDING MISSION) ÎN ZONA DE REVITALIZARE

Poza 11: Ana Cerneva - FFM în ZR. Sursa foto: Primăria Ocnița

Fact Finding Mission în data de 16.08.2018 - care a avut ca scop identificarea potenţialului şi resurselor locale, precum şi necesităţilor zonei. La vizită, au participat Eugeniu Şipcalov, responsabilul procesului de RU din primăria or. Ocniţa, împreună cu Ana Cerneva - reprezentantă Solidarity Fund PL în Moldova, Mariana Scutelnic - din primaria Ocnița și Lilea Hropotinschi - reprezentantă a societăţii civile. Vizita a avut loc în ambele compartimente ale Zonei de revitalizare urbană. În cadrul vizitei, împreună cu reprezentanţii comunităţilor locale, au fost discutate cele mai importante probleme şi resurse ale zonelor, istoricul acestora şi a fost explicat procesul de revitalizare urbană. Reprezentanţii comunităţilor locale au fost invitaţi să participe în procesul de planificare strategică prin implicare în CC pentru revitalizare urbană.

Observaţiile privind FFM pot fi găsite în Anexa 2.

VIZITE ÎN TERITORIU ȘI COMISIA CONSULTATIVĂ 1

La 11 septembrie 2018, Comisia de revitalizare, însoţită de reprezentanţii Solidarity Fund PL în Moldova, au efectuat vizite în zona de revitalizare pentru a prezenta facilitatorul din partea Solidarity Fund PL în Moldova - Constanța Dohotaru, urbanist şi arhitect, membru al Centrului de Urbanism (ONG). Sprijinul facilitatorului este oferit cu scopul eficientizării şi îmbunătăţirii procesului de revitalizare urbană, atâ în ceea ce ţine mobilizarea comunitară, cât şi la elaborarea Programului de revitalizare urbană.

În după-amiaza aceleaşi zile, a avut loc prima şedinţa de lucru a Comisiei Consultative. Scopul şedintei a fost - identificarea necesităţilor şi potenţialului local. Discuţiile au fost moderate pentru fiecare dintre două subzone RU aparte. De asemenea, la şedinţa s-a discutat

componenţa Comisiei, modalitatea de comunicare între partenerii implicaţi în proces de RU. Din partea fiecărei subzone, au fost propuşi câte şapte locuitori şi agenţi economici şi câte un lider local, care coordonează dialogul dintre Primărie şi comunitatea sa locală:

* Subzona istorică - Tatiana Morari;

* Subzona Konservnyi - Nicolai Rurinchevici.

Tot la acesata şedinţa a fost stabilit un plan de acţiuni pentru perioada următoare.

CHESTIONAREA COMUNITĂȚILOR LOCALE

Membrii comisiei de revitalizare au elaborat un chestionar care a fost aplicat pe 14 şi 15 septembrie 2018 în zona de revitalizare de către voluntarii ONG-ului „Paradis" pentru a avea un tablou general al locuitorilor zonei de revitalizare. În ambele zone, oamenii au fost deschişi spre a răspunde la întrebările voluntarilor, au abordat diferite probleme din zonă şi au venit cu idei pentru soluţionarea lor. Majoritatea persoanelor anchetate au fost de acord să dea datele personale şi un număr de contact pentru a fi telefonaţi pe viitor de reprezentanţii Primăriei.

Poza 12, 13: întâlnirea cu primarul or. Ocnița și cu voluntarii care au aplicat anchetele. Sursa foto: Primăria Ocnița

ZONA 6 - ZONA ȚIGANCA

Zona 6 include zona istorică a oraşului Ocniţa, de unde îşi începe istoria oraşul, cu locuinţe de valoare naţională ce datează de la sfârşitul secolului XIX. Zona istorică. fiind nevalorificată şi aflându-se într-o stare avansată de degradare, are nevoie urgentă de un regulament pentru ca aceasta să fie protejată, pentru a o conserva şi revitaliza. Regulament, ce trebuie elaborat în colaborare cu comunitatea locală, care va duce la o responsabilizare a locuitorilor zonei. Subzona istorică reprezentă o resursă locală şi regională, care prin valorificare va spori atractivitatea economică şi turistică a zonei.

Harta 11: zona 6 - Tignca

Poza 14: strada Rapid. Sursa foto: Constanța Dohotaru

Lacul adiacent liniilor de cale ferată, împrejmuit de spațiul verde aferent, care este, de asemenea, într-o stare de degradare, care este o resursă de spațiu verde și albastru accesibil atât comunității locale, cât și întregului oraș, fiind un spațiu ce poate găzdui activități în aer liber comunitare și sportive.

În zona istorică, adică zona Țiganca, a fost mai ușor de colectat datele, deoarece casele sunt la sol și într-o casă locuiesc cel puțin două familii.

Rezultatele chestionarului aplicat în zona Țiganca, pe străzile Rapid și Sindicatelor. La chestionar au răspuns 12 respondenți și a fost efectuat în după-amiaza din 14 septembrie 2018.

Grafice 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14: rezultatele chestionarului aplicat în zona Țiganca

ZONA 4 - ZONA COMBINATUL DE PRODUCERE

Harta 12: zona 4 - Combinatul de Procucere

Poza 15: bloc, strada Al. cel Bun. Sursa foto: Constanța Dohotaru

În zona Combinatului de Producere sunt patru blocuri cu cinci etaje.

Rezultatele chestionarului aplicat în subzona Konservnyi. La chestionar au răspuns 12 respondenți și a fost efectuat în după-amiaza din 14 septembrie 2018.

Grafice 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22: rezultatele chestionarului aplicat în zona Combinatului de Producere

5/ CORELAREA CAUZE - PROBLEME - POTENȚIAL/RESURSE

În timpul întâlnirilor cu comunităţile locale din Zona de Revitalizare pe 28 septembrie 2018, au fost menţionate o serie de probleme, cu care se confruntă acestea. Acestea au fost reanalizate în cadrul întâlnirii din 12 octombrie cu CC. Urmează corelarea **problemelor** cu **cauzele** şi **potenţialul/resursele** sferelor ieşite în evidenţă:

- sociali;
- economici;
- spaţial-funcţionali;
- tehnici;
- de mediu

SFERA SOCIALĂ

Sfera socială este cea mai importantă parte a unui diagnostic aprofundat.
Zona 6 duce lipsă de o zonă de odihnă şi a terenurilor de joacă pentru copii amenajate, iar *zona 4* cuprinde spaţii publice şi locuri de odihnă neamenajate pentru diferite categorii de vârstă. De asemenea, a fost evidenţiată de către comunitatea locală lipsa infrastructurii pentru persoane cu dizabilităţi, care locuiesc în microraion.

Cauzele sunt amplasarea zonei de revitalizare, fond locativ învechit şi lipsa de investiţii în zonă, zona nefiind una prioritară pentru APL dar şi nivelul scăzut de conştientizare a importanţei implicării în îngrijire a zonei de către locatari. Ambele subzone prezente locuiesc oameni consolidaţi, activi care au fost prezenţi la şedinţe, întalniri, atât locale, cât şi la Primărie, demonstrând dorinţa de implicare pentru a aduce un aport. În ambele spaţii găsim clădiri care aparţin municipalităţii (fosta clădire a farmaciei în subzona istorică) sau municipalitatea poate intra în posesia ei (Konservnyi), pentru a fi transformate în centre multifuncţionale pentru coeziunea comunităţii locale şi prin organizarea activităţilor pentru toate categoriile de vârstă.

Poza 16: Zona Țiganca; 17: Zona Combinatului de producere. Sursa foto: Constanța Dohotaru

Datorită dificultăţii de a întoarce şomerii pe termen lung pe piaţa muncii, sprijinul adresat acestor persoane trebuie să fie cuprinzător, să se refere la diferite tipuri de activităţi şi să răspundă nevoilor beneficiarilor individuali. Persoanele dezavantajate au nevoie de consolidarea capacităţilor profesionale, cu o abordare specială. De asemenea, este necesară o ghidare a şomerilor, pentru a se înregistra la Agenţia pentru Ocuparea Forţei de Muncă, pentru a-şi alege sfera de interes, zona confortabilă de activitate. Absolut necesară este educaţia economică a populaţiei. Majoritatea persoanelor din această grupă de risc nu sunt în stare să gestioneze puţinele resurse financiare de care dispun.

potenţial: În zona de revitalizare pot fi implementate proiecte care vizează instruirea şomerilor. În acest sens, ar putea fi organizate cursuri de instruire pentru lucrul cu tehnologiile informaţionale sau alte specialităţi care sunt necesare pentru ca populaţia din ZR să beneficieze de şanse sporite de angajare. În acest context, şomerii devin un potenţial al ZR.
Crearea Grupului local de iniţiativă, instituţionalizarea şi implicarea acestuia în integrarea membrilor comunităţii a oferit un impuls dezvoltării sociale în zona de revitalizare. În acest sens, GLI poate crea o asociaţie obştească cu scopul de a realiza proiecte în mod independent. Totodată, GLI poate deveni un model pentru crearea noilor grupuri de iniţiativă în zonă şi, de ce nu, la nivelul altor zone.

SFERA SPAŢIAL-FUNCŢIONALĂ

Aspectele spaţial-funcţionale ţin în mod special de zonele verzi şi de agrement, care sunt importante pentru locuitorii zonei de revitalizare, aşa cum reiese din discuţiile cu aceştia. Mai bine zis, o problemă cu care se confruntă este lipsa unor zone verzi, de agrement şi de recreere amenajate. Existenţa unor spaţii de agrement şi de sport, cum ar fi parcurile, locurile de joacă ar satisface multe necesităţi ale comunităţii locale. Această problemă este relaţionată şi cu interacţiunea socială scăzută în zonă, cetăţenii neavând spaţii publice amenajate pentru a comunica, socializa şi a se integra prin diverse activităţi comune. Parcurile sau alt gen de spaţii verzi ar contribui şi la îmbunătăţirea calităţii aerului.

Drumurile şi trotuarele degradate, lipsa iluminării stradale, lipsa iluminării terenului de joacă, distrugerea aspectului arhitectural şi estetic al clădirilor în zona de protecţie a patrimoniului au fost primele probleme evidenţiate de comunităţile locale. Cauzele ce stau în spatele acestor probleme sunt lipsa unui regulament pentru zona de protecţie şi reabilitare a zonei patrimoniale de statut naţional, lipsa investiţiilor în infrastructura locala, zona nefiind una prioritară pentru APL, dar şi nivelul scăzut de conştientizare a importanţei implicării locatarilor în îngrijirea zonei. În *subzona istorică* este pavaj vechi de pe drum de tip caldarâm, care are un potenţial înalt de a aduce o valoare mai mare acestei zone. În *subzona Konservnyi,* infrastructura publică este prezentă. dar este într-o stare degradată - două terenuri mari de sport, o curte interioară generoasă şi protejată de stradă, care fiind reabilitate şi valorificate odată cu trotuarele şi căile de acces, ar transforma microraionul în unul accesibil tuturor categoriilor de locuitori. În ambele subzone sunt locuri care pot fi amenajate pentru zone de odihnă.

Poza 18: Zona Ţiganca; 19, 20, 21, 22: Zona Combinatului de producere. Sursa foto: Constanţa Dohotaru

Securitatea publică reprezintă în factor esenţial în analiza calităţii vieţii locuitorilor unei

localităţi, de aceea, prezenţa unei instituţii de securitate în zona de revitalizare ar contribui la menţinerea unui mediu social sigur şi protejat.

Este necesar a securiza zona de revitalizare. Este important a reabilita iluminatul public. Instituţiile publice şi intersecţiile periculoase de supravegheat video. Este necesar de reabilitat marcajele şi indicatoarele rutiere, trecerile pietonale de iluminat suplimentar, trotuarele de reparat sau de construit unde lipsesc. De asemenea, sunt necesare antrenamente în caz de incendiu, cutremure de pământ şi accidente tehnogene.

potenţial: Instituţiile de educaţie se pot implica în campaniile de informare a populaţiei pe domeniul securitate. Pot fi organizate ateliere tematice cu copii, părinţii, seniorii. Se pot crea grupuri de iniţiativă care vor urmări dacă sunt respectate măsurile de securitate. O modalitate simplă, accesibilă şi eficientă este instalarea panourilor cu inscripţia: „Zonă supravegheată de vecini”.

Este necesar a soluţiona problemele de infrastructură prioritară a instituţiilor, în acest sens este nevoie de o analiză detaliată cu prioritizarea investiţiilor. Managerii au nevoie de ajutor în soluţionarea problemelor tehnice specifice. Este necesar a amenaja lacul Consomolist şi parcul aferent pentru a-l face atractiv şi sigur. Trebuie valorificat potenţialul instituţiilor, spaţiile şi terenurile abandonate.

potenţial: Odată cu reabilitarea lacului Consomosilt şi parcului aferent locuitorii zonei de revitalizare vor obţine noi capacităţi în domeniul modului sănătos de viaţă şi incluziunii sociale.

Este necesar a creşte siguranţa şi calitatea spaţiilor publice. Sunt necesare investiţii în reabilitarea sau reînnoirea mobilierului urban, a pavajelor, reţelelor de iluminat public, instalarea cişmelelor. Este necesar în mod prioritar a reabilita accesele pietonale spre locuinţe, instituţii de educaţie şi sănătate. Este necesară mărirea şi amenajarea spaţiilor verzi. Este necesară dezasamblarea construcţiilor neautorizate de tip garaje sau anexe care ocupă o mare parte a spaţiilor comune din curţi.

potenţial: Există spaţii publice suficiente, curţi generoase alăturate blocurilor, iar odată cu eliberarea terenurilor de acareturi şi garaje se vor putea amenaja terenuri pentru sport sau pentru odihnă.

SFERA TEHNICĂ

Sistemul de canalizare învechit a fost enunţat repetat de fiecare comunitate. În *zona 4*, autorităţile publice s-au autosesizat şi lucrează deja la rezolvarea problemei. Tot aici, blocurile nr.6 şi nr.4 sunt în stare avariată şi reprezină un pericol în caz de seism.

În *zona 6,* pe strada Rapid lipseşte în totalitate sistemul de canalizare centralizat şi Strada Rapid nu este conectată la sistemul de gazificare centralizat, iar pe strada Sindicatelor sistemul de canalizare acesta este învechit. Cauzele acestor probleme nu diferă mult de cele menţionate mai sus - lipsa investiţiilor în infrastructura locală, zona nefiind una prioritară pentru APL şi prezenţa fondului locativ învechit.

Programul de Revitalizare Urbană are potenţialul de a atrage atenţia APL-urilor asupra zonei de revitalizare, dar şi încurajarea comunităţilor locale să se unifice şi să ceară condiţii mai bune de trai.

Poza 23: Zona Țiganca; 24: Zona Combinatului de producere. Sursa foto: Constanța Dohotaru

Este necesar a crea asociaţii de locatari în blocuri. Este necesar a reabilita reţele interioare şi exterioare. Este necesar a reabilita curţile blocurilor, dotarea cu mobilier urban, iluminat public, spaţii verzi de calitate. Este necesar în mod prioritar a reabilita accesele pietonale spre locuinţe, instituţii de educaţie şi sănătate. Este necesar a sensibiliza rezidenţii zonei pe marginea problemelor de infrastructură.

În procesul de revitalizare tehnică este important a implica la maxim potenţialul social local atât în construcţie, cât şi la amenajări, decoraţiuni, reabilitarea spaţiilor verzi, şi nu în ultimul rând în mentenanţă. Trebuie încurajaţi proprietarii spaţiilor şi clădirilor abandonate să intervină, să conserve, să securizeze bunurile pentru a nu provoca accidente. Trebuie implicaţi oamenii zonei în căutarea identităţii lor pentru a dezvolta ulterior o imagine specifică, locală a zonei de revitalizare. Sunt necesare nişte instrumente de management local, în gestiunea unui lider local.

potenţial: Infrastructura nu este pierdută în totalitate, în mare parte ea trebuie recondiţionată. Există spaţii publice suficiente, curţi generoase alăturate blocurilor. Instituţiile se pot implica ca mediatori în procesul de asociere, de animare a zonei. De asemenea instituţiile locale pot deveni generatoare ale reabilitării şi asumării spațiului public, prin a găzdui sărbători locale, târguri, evenimente care pot coagula o comunitate.

SFERA ECONOMICĂ

Sfera economică. Cea mai importantă problemă economică a zonei de revitalizare din mun. Ungheni este numărul redus al agenţilor economici ce activează în zonă, şi anume 1 agent de comerţ. Acest factor stagnează dezvoltarea zonei.

Zona 6 este lipsită de agenţi economici, ea fiind una neatractivă, inclusiv din cauza inaccesibilităţii sale. Această subzonă prezintă un imens potenţial turistic şi economic la scara întregului oraş şi chiar regiunii, datorită valorii sale arhitecturale, amplasării foarte centrale în Ocniţa şi vecinătatea cu Calea Ferată şi Gara.

În *zona 4,* a fost cândva cel mai prosper microraion din Ocniţa, dar odată cu falimentarea Uzinei de conserve, calitatea vieţii în acest microraion periferic a continuat să scadă. La moment, este prezent un agent economic care deţine un service auto şi o cafenea - tot el este şi lider local, fiind persoana de legatură dintre CC şi comunitatea locală. Fostul magazin MoldCoop, abandonat de ani de zile, creează o imagine urâtă a zonei şi scade nivelul securităţii în zonă, dar reprezintă o resursă locală pentru a o activa economic.

Poza 25: Zona Țiganca; 26: Zona Combinatului de producere. Sursa foto: Constanța Dohotaru

Locuitorii din zonă au nevoie de o diversificare a ofertei în magazinele locale, dar şi a paletei de servicii. Sunt necesare şi sedii de bancă. Este necesar ca locuitorii zonei să poată accesă produsele agricole locale de sezon.

potenţial: Puţinele spaţii publice rămase trebuie folosite cu chibzuinţă. Clădirile şi spaţiile abandonate reprezintă un potenţial economic ce poate fi valorificat

SFERA DE MEDIU

Sfera de mediu reprezintă, alături de cea socială şi economică, un factor esenţial al dezvoltării durabile, pentru că un mediu sănătos devine şi atractiv.

Zona 6 este un spaţiu preponderent verde, cu arbori seculari, cu un cuib de cocostârci în vecinătatea centrului oraşului Ocniţa şi a parcului Central. Zona are un aspect inestetic din cauza calităţii proaste a drumurilor şi trotuarelor, neinteresului APL-urilor faţă de această zonă şi neimplicarea comunităţilor locale pentru autoorganizare şi curăţenie. Aici, regăsim Lacul Comsomolist şi Pădurea Țâganichka, care reprezintă o resursă verde şi albastră pentru întregul oraş Ocniţa şi se află în vecinătatea grădiniţei nr.2.
Lacul, însă, se află iîntr-o stare de degradare, la fel ca spaţiul verde adiacent. Acest spaţiu, aflat în vecinătatea centrului oraşului, ar putea deveni un spaţiu public pentru petrecerea timpului liber pentru o mai mare capacitate de locuitori. Tot aici s-ar putea practica sporturi întregul an, atât de către localnici în timpul liber, cât şi de către liceenii din instituţia „” (NUMELE) în timpul orelor de sport.

Zona 4 este un microraion tipic sovietic, cu o curte interioară spaţioasă şi verde dar aflată într-o stare de degradare din lipsa de implicare a cetăţenilor şi dezinteresul autorităţilor locale, fiind o zonă periferică. Tot aici regăsim o fântână care nu mai poate fi utilizată din cauza gradului înalt de poluare a apei. Curtea reprezintă o resursă nevalorificată, fiind una bine protejată de stradă, verde şi care poate adăposti activităţi pentru toate categoriile de vârstă.

Poza 27, 28: Zona Combinatului de producere. Sursa foto: Constanța Dohotaru

6/ VIZIUNEA ZONEI DE REVITALIZARE

După implementarea programului de revitalizare din oraşul Ocnița, până la finele anului 2021, zona de revitalizare compusă din zonele Țiganca și Combinatul de Producere, va fi cunoscută prin calitatea vieţii îmbunătăţită, datorită valorificării resurselor şi potenţialului economic local. Zona se caracterizează prin spații publice amenajate, sigure și confortabile, în care locuiește comunitatea consolidată, responsabilă și prietenoasă. Zona de revitalizare va avea o influlocuitorii din zonă, cât și pentru oaspeţii acestei zone, inclusiv pentru turişti.

SCOPUL STRATEGIC

Scopul realizării procesului de revitalizare urbană este integrarea locuitorilor şi îmbunătăţirea calităţii vieţii, manifestată printr-o îmbunătăţire semnificativă a imaginii, a siguranţei, a posibilităţilor de agrement în zona de revitalizare.

Este necesară implementarea proiectelor-soluţii de eliminare a cauzelor fenomenelor negative identificate - şomaj, sărăcie, criminalitatea înaltă, număr scăzut de agenţi economici, infrastructura degradată, nivel scăzut de activism civic, concentrate în zona de revitalizare. Intervenţiile planificate în zona se vor referi la crearea spaţiilor publice prietenoase şi oportunităţilor pentru petrecerea timpului liber, care vor facilita consolidarea comunităţii locale şi incluziunii sociale, dar şi valorificărea potenţialului local, inclusiv turistic.

OBIECTIVE STRATEGICE

OS1 // Crearea spaţiilor şi oportunităţilor pentru petrecerea timpului liber de către comunitatea locală;

OS2 // Valorificarea şi conservarea patrimoniului istoric şi arhitectural al sub-zonei istorice ca obiectiv turistic si economic atractiv al oraşului;

OS3 // Integrarea şi activizarea comunităţii locale;

OS4 // Îmbunătăţirea infrastructurii publice.

Obiectivul specific 1: Crearea spațiilor și oportunităților pentru petrecerea timpului liber de către comunitatea locală

Pentru atingerea acestui obiectiv este necesară crearea spaţiilor publice prietenoase şi sigure, care servesc dezvoltării şi consolidării comunităţii locale. De acesemenea este importantă crearea infrastructurii sportive şi recreaţionale, care răspunde necesităţilor comunităţii locale care au reieşit din cele enunţate de comunitate în cadrul întâlnirilor. Crearea ofertei culturale, educaţionale şi sociale atractive de petrecere a timpului liber va duce la crearea oportunităţilor de coeziune a comunităţii locale.

Obiectivul specific 2 - Valorificarea și conservarea patrimoniului istoric și arhitectural al sub-zonei istorice ca obiectiv turistic si economic atractiv al orașului;

Pentru atingerea acestui obiectiv este necesară sensibilizarea actorilor locali în ceea ce privește conservarea și valorificarea patrimoniului arhitectural și asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea turismului în zonă.

Obiectivul specific 3: Integrarea și activizarea comunității locale

Împuternicirea liderilor locali va favoriza activizarea comunității locale. Este nevoie de creat un cadru permisiv unde pot apărea și crește inițiativele locuitorilor ca aceștia să se poată bucura de susținerea comunității.

Obiectivul specific 4: Îmbunătățirea infrastructurii publice

Prin modernizarea și reabilitarea infrastructurii publice aceasta va deveni una adaptată la necesitățile comunității locale și va permite accesibilitatea tuturor.

Fisa proiectului de bază

Nr proiectului	**1**
Titlul proiectului	**Reabilitarea Zonei Istorice al oraşului Ocniţa**
Scop şi direcţii	OS1 - Crearea spaţiilor şi oportunităţilor pentru petrecerea timpului liber de către comunitatea locală; OS2 - Valorificarea şi conservarea patrimoniului istoric şi arhitectural al sub-zonei istorice ca obiectiv turistic si economic atractiv al oraşului; OS3 - Integrarea şi activizarea comunităţii locale; OS4 - Îmbunătăţirea infrastructurii publice.
Localizarea	Zona de Revitalizare - Strada Rapid, Strada Sindicatelor, Lacul Consomolist şi parcul Țâganocica
Instituţia responsabilă	Primăria oraşului Ocniţa, ONG-uri locale, asociaţii de locatari
Grupurile ţintă	Comunitatea locală de pe Strada Rapid şi Strada Sindicatelor, Grădiniţa nr.2, elevii Liceului, locuitorii din zona centrală
Descrierea proiectului	Proiectul de Revitalizarea Zonei Istorice al oraşului Ocniţa va avea următoarele componente: ● Curăţarea şi reabilitarea pavajului de pe drum - unificarea trotuarului şi a drumului dedicat doar rezidenţilor din zonă, prin crearea unui *shared space* - spaţiu comun împreună cu piaţeta din faţa liceului; ● Iluminarea stradală prin instalarea felinarelor şi a banchetelor în stil de epocă sau armonios încadrate arhitectural; ● Restaurarea şi iluminarea faţadelor clădirilor istorice; ● Construcţie gardului de acelaşi stil pentru întreaga stradă, la fiecare casă; Proiectul include o componentă soft: activităţi complementare (10% din valoarea proiectului).
Cost estimativ	1.750.000 MDL
Sursa de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare
Rezultate estimate	Zona istorică al or. Ocniţa - atracţie turistică şi cartea de vizită a oraşului.
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Un raport anual de activităţi şi etapa de revitalizare la care se află proiectul.

Proiecte suplimentare

Nr proiectului	1.1
Titlul proiectului	**Zona istorică - campanie de informare**
Descrierea proiectului	- Instalarea unui panou informativ la accesul pe străzile Rapid şi Sindicatelor; - Instalarea plăcuţelor informative pe cladirile monument istoric; - Instalarea unei plăcuţe pe cel mai vechi arbore din zonă;
Cost estimativ	20.000 MDL
Surse de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare

Nr proiectului	1.2
Titlul proiectului	**Zona istorică - plină de culoare**
Descrierea proiectului	Pictarea pereţilor orbi gri care se află pe străzile Sindicatelor şi Rapid, împreună cu comunitatea locală într-un workshop coordonat de un artist plastic.
Cost estimativ	50.000 MDL
Surse de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare

Nr proiectului	**2**
Titlul proiectului	**Elaborarea Regulamentului Local pentru protecţia patrimoniului arhitectural şi al spaţiilor publice din Zona Istorică a oraşului Ocniţa într-o manieră participativă**
Scop şi direcţii	OS1 - Crearea spaţiilor şi oportunităţilor pentru petrecerea timpului liber de către comunitatea locală; OS2 - Valorificarea şi conservarea patrimoniului istoric şi arhitectural al sub-zonei istorice ca obiectiv turistic si economic atractiv al oraşului; OS3 - Integrarea şi activizarea comunităţii locale; OS4 - Îmbunătăţirea infrastructurii publice.
Localizarea	Zona de Revitalizare - Strada Rapid, Strada Sindicatelor, Lacul Consomolist şi parcul Ţâganocica
Instituţia responsabilă	Primăria oraşului Ocniţa

Grupurile ţintă	Comunitatea locală de pe Strada Rapid şi Strada Sindicatelor, Grădiniţa nr.2, elevii Liceului, locuitorii din zona centrală
Descrierea proiectului	Elaborarea Regulamentului Local pentru protecţia patrimoniului construit şi al spaţiilor publice al Zonei Istorice a oraşului Ocniţa, într-o manieră participativă. Se va elabora acest document, anexă la PUG-ul oraşului Ocniţa, unde se vor stipula regulile de intervenţie permise în zona istorică - străzile Rapid şi Sindicatelor. Regulamentul se va elabora în o manieră participativă şi multidisciplinară şi consultând comunitatea locală, specialiştii din domeniu. Proiectul include o componentă soft: activităţi complementare (10% din valoarea proiectului).
Cost estimativ	50.000,00 MDL
Sursa de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare
Rezultate estimate	Un Regulament Local pentru protecţia patrimoniului arhitectural construit şi al spaţiului public al zonei istorice al Oraşului Ocniţa.
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Un raport la fiecare etapă a proiectului.

Nr proiectului	2.1
Titlul proiectului	**Consultări publice**
Descrierea proiectului	Organizarea consultărilor publice pentru elaborarea Regulamentului Local pentru protecţia patrimoniului construit şi al spaţiilor publice al Zonei Istorice a oraşului Ocniţa.
Cost estimativ	2.000 MDL
Surse de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare

Nr proiectului	2.2
Titlul proiectului	**Tururi ghidate**
Descrierea proiectului	Organizarea tururilor ghidate, gratuite, în zona istorică pentru sensibilizarea actorilor locali în ceea ce priveşte conservarea şi valorificarea

	patrimoniului arhitectural şi asigurarea condiţiilor pentru dezvoltarea turismului în zonă.
Cost estimativ	8.000 MDL
Surse de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanțare

Nr proiectului	**3**
Titlul proiectului	**Reabilitarea curţii interioare în microraionul Konservnyi**
Scop şi direcţii	OS1 - Crearea spaţiilor şi oportunităţilor pentru petrecerea timpului liber de către comunitatea locală; OS3 - Integrarea şi activizarea comunităţii locale; OS4 - Îmbunătăţirea infrastructurii publice.
Localizarea	Zona de Revitalizare - microraionul Konservnyi
Instituţia responsabilă	Primăria oraşului Ocniţa, ONG-uri locale, asociații de locatari
Grupurile ţintă	Comunitatea locală din microraionul Konservnyi
Descrierea proiectului	Proiectul de Revitalizarea a microraionul Konservnyi al oraşului Ocniţa va avea următoarele componente: • Amenajarea terenului de joacă pentru copii • Amenajarea unui teren sportiv, cu echipament de joacă pentru baschet, cu iarbă verde artificială şi ridicarea unui gard în jurul terenului; • Construirea unui foişor pentru odihna locatarilor; • Plantarea florilor şi înverzirea microraionului; • Îmbunătăţirea stării drumurilor şi a trotuarelor în microraion; • Reabilitarea trotuarelor şi aleelor ţinând cont de toate categoriile de utilizatori, cu rampe de acces pentru persoane cu dizabilităţi şi mămici cu cărucior; • Crearea unei staţii acoperite pentru rutierele locale, pentru posibilitatea adăpostirii în caz de intemperii; Proiectul include o componentă soft: activităţi complementare (10% din valoarea proiectului).
Cost estimativ	1.500.000,00 MDL

Sursa de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare
Rezultate estimate	O curte interioară accesibilă şi prietenoasă pentru toţi membrii comunităţii locale.
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Un raport anual de activităţi şi etapa de revitalizare la care se află proiectul.

Nr proiectului	3.1
Titlul proiectului	**Ziua Microraionului Konservnyi**
Descrierea proiectului	Organizarea sărbătoarii curţii în prima duminică din luna mai.
Cost estimativ	10.000 MDL
Surse de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare

Nr proiectului	3.2
Titlul proiectului	**Konservnyi în culoare**
Descrierea proiectului	Pictarea pereţilor orbi gri care se află în curtea interioară, împreună cu comunitatea locală într-un workshop coordonat de un artist plastic.
Cost estimativ	50.000 MDL
Surse de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare

Nr proiectului	**4**
Titlul proiectului	**Casa comunităţii feroviarilor**
Scop şi direcţii	OS1 - Crearea spaţiilor şi oportunităţilor pentru petrecerea timpului liber de către comunitatea locală; OS2 - Valorificarea şi conservarea patrimoniului istoric şi arhitectural al sub-zonei istorice ca obiectiv turistic si economic atractiv al oraşului; OS3 - Integrarea şi activizarea comunităţii locale; OS4 - Îmbunătăţirea infrastructurii publice.
Localizarea	Zona de Revitalizare - Strada Rapid, Strada Sindicatelor, Lacul Consomolist şi parcul Ţâganocica

Instituţia responsabilă	Primăria oraşului Ocniţa, ONG-uri locale, asociaţii de locatari
Grupurile ţintă	Comunitatea locală de pe Strada Rapid şi Strada Sindicatelor, Grădiniţa nr.2, elevii Liceului, locuitorii din zona centrală
Descrierea proiectului	Transformarea unui spaţiu din zona de revitalizare, subzona centrului istoric, în centru multifuncţional de întâlnire pentru comunitate, gestionat de comunitate. Aici se pot petrece diverse activităţi pentru toate categoriile de vârstă din zonă. Clădirea poate fi cea a fostei farmacii, care se află pe strada Sindicatelor şi este proprietate publică. Proiectul include o componentă soft: activităţi complementare (10% din valoarea proiectului).
Cost estimativ	500.000,00 MDL
Sursa de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare
Rezultate estimate	O casă a comunităţii din zona istorică, gestionată de comunitatea locală.
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Un raport anual de activităţi şi etapa de la care se află proiectul.

Nr proiectului	4.1
Titlul proiectului	**Ziua Feroviarilor**
Descrierea proiectului	Organizarea sărbătoarii zonei în prima duminică din august - ziua feroviarilor.
Cost estimativ	10.000 MDL
Surse de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare

Nr proiectului	**5**
Titlul proiectului	**Casa comunităţii Konservnyi**
Scop şi direcţii	OS1 - Crearea spaţiilor şi oportunităţilor pentru petrecerea timpului liber de către comunitatea locală; OS3 - Integrarea şi activizarea comunităţii locale; OS4 - Îmbunătăţirea infrastructurii publice.
Localizarea	Zona de Revitalizare
Instituţia responsabilă	Primăria oraşului Ocniţa, ONG-uri locale, asociaţii de locatari

Grupurile ţintă	Comunitatea locală de pe Strada Rapid şi Strada Sindicatelor, Grădiniţa nr.2, elevii Liceului, locuitorii din zona centrală
Descrierea proiectului	Transformarea unui spaţiu din zona de revitalizare, în centru multifuncțional de întâlnire pentru comunitate, gestionat de comunitate. Aici se pot petrece diverse activităţi pentru toate categoriile de vârstă din zonă. Clădirea poate fi cea a MOLDCOOP, abandonată la moment, care poate reintra în proprietate publică. Proiectul include o componentă soft: activităţi complementare (10% din valoarea proiectului).
Cost estimativ	500.000,00 MDL
Sursa de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanțare
Rezultate estimate	O casă a comunităţii din zona istorică, gestionată de comunitatea locală.
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Un raport anual de activităţi şi etapa la care se află proiectul.

Nr proiectului	**6**
Titlul proiectului	**Reabilitarea parcului Tâganocika şi lacului Consomolist**
Scop şi direcţii	OS1 - Crearea spaţiilor şi oportunităţilor pentru petrecerea timpului liber de către comunitatea locală; OS2 - Valorificarea şi conservarea patrimoniului istoric şi arhitectural al sub-zonei istorice ca obiectiv turistic si economic atractiv al oraşului; OS3 - Integrarea şi activizarea comunităţii locale; OS4 - Îmbunătăţirea infrastructurii publice.
Localizarea	Zona de Revitalizare - microraionul Konservnyi
Instituţia responsabilă	Primăria oraşului Ocniţa, ONG-uri locale
Grupurile ţintă	Comunitatea locală şi amatorii de plimbări în aer liber, sportivii
Descrierea proiectului	Proiectul de modernizare a parcului Tâganicika se referă la zonele verzi şi lacul Consomolist situate în vecinătatea căii ferate în zona de revitalizare. Proiectul se va referi la reabilitarea parcului şi a lacului ţinând seama de funcţia de recreere şi de

	petrecere a timpului liber într-un mod pasiv şi activ. Planul de dezvoltare a parcului presupune crearea unui loc de recreere pentru toate categoriile de vârstă şi de utilizatori, făcându-l un loc accesibil tuturor. Proiectul presupune crearea unor zone funcţionale, în care vor exista, printre altele, dispozitivele sportive şi de agrement pentru copii, adulţi şi vârstnici. Se vor reabilita aleile pentru a permite şi încuraja activităţile sportive. Lacul se va curăţa pentru a deveni loc de agrement şi sport. Proiectul include o componentă soft: activităţi complementare (10% din valoarea proiectului).
Cost estimativ	1.000.000,00 MDL
Sursa de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare
Rezultate estimate	Un spaţiu verde modern de recreere şi relaxare.
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Un raport anual de activităţi şi etapa de revitalizare la care se află proiectul.

Nr proiectului	6.1
Titlul proiectului	**Întreceri sportive în parcului Tâganicika şi lacului Consomolist**
Descrierea proiectului	Organizarea anulă a întrecerilor sportive în parcul Tâganicika şi lacului Consomolist pentru promovarea unui stil sănătos de viaţă.
Cost estimativ	20.000 MDL
Surse de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare

Nr proiectului	6.2
Titlul proiectului	**Picnic în parcului Tâganicika pe malul lacului Consomolist**
Descrierea proiectului	Organizarea bianulă în sezonul cald a unui picnic deschis tuturor doritorilor pentru a promova petrecearea timpului liber în aer liber împreună cu ceilalţi membri ai comunităţii locale.
Cost estimativ	20.000 MDL
Surse de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare

Nr proiectului	**7**
Titlul proiectului	**Elaborarea expertizei tehnice a structurii de rezistenţă a blocurilor nr. 4 şi nr. 6 din microraionul Konservnyi**
Scop şi direcţii	OS4 - Îmbunătăţirea infrastructurii publice.
Localizarea	Zona de Revitalizare - microraionul Konservnyi
Instituţia responsabilă	Primăria oraşului Ocniţa
Grupurile ţintă	Comunitatea locală din microraionul Konservnyi
Descrierea proiectului	Elaborarea expertizei tehnice a structurii de rezistenţă a blocurilor nr. 4 şi nr. 6 din microraionul Konservnyi unde sunt prezente crăpături majore în structura de rezistenţă.
Cost estimativ	50.000,00 MDL
Sursa de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare
Rezultate estimate	Un expertiză tehnică a structurii de rezistenţă a blocurilor nr. 4 şi nr. 6 din microraionul Konservnyi.
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Un raport al elaborării expertizei tehnice.

Nr proiectului	**8**
Titlul proiectului	**Crearea postului - asistent de proiect şi pentru atragerea de fonduri pentru ZR**
Scop şi direcţii	OS1 - Crearea spaţiilor şi oportunităţilor pentru petrecerea timpului liber de către comunitatea locală; OS2 - Valorificarea şi conservarea patrimoniului istoric şi arhitectural al sub-zonei istorice ca obiectiv turistic si economic atractiv al oraşului; OS3 - Integrarea şi activizarea comunităţii locale; OS4 - Îmbunătăţirea infrastructurii publice.
Localizarea	Zona de Revitalizare
Instituţia responsabilă	Primăria oraşului Ocniţa
Grupurile ţintă	Comunitatea locală din zona de revitalizare
Descrierea proiectului	Angajarea unei persoane în cadrul primăriei Ocniţa în funcţia de asistent de proiect RU şi pentru atragerea de fonduri pentru Zona de Revitalizare
Cost estimativ	250.000,00 MDL
Sursa de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare
Rezultate estimate	O persoană implicată din partea primăriei în PRU şi fonduri naţionale şi internaţionale suplimentare.
Metode de evaluare (măsurare) a efectelor proiectului de revitalizare	Un raport la final de an.

Nr proiectului	**9**
Titlul proiectului	**Cursuri pentru comunitatea locală**
Scop şi direcţii	OS1 - Crearea spaţiilor şi oportunităţilor pentru petrecerea timpului liber de către comunitatea locală; OS3 - Integrarea şi activizarea comunităţii locale;
Localizarea	Zona de Revitalizare
Instituţia responsabilă	Primăria oraşului Ocniţa, ONG-uri locale
Grupurile ţintă	Comunitatea locală din zona de revitalizare
Descrierea proiectului	Organizarea cursurilor de instruire pentru membrii comunităţii locale. - Antreprenoriat social - Arte aplicate - Proiecte non-guvernamentale - etc. Cursurile pot avea loc în premisele primăriei, a bibliotecii sau a caselor comunitare din zona de revitalizare.
Cost estimativ	300.000,00 MDL
Sursa de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, alte surse de finanţare
Rezultate estimate	Creşterea numărului persoanelor antrenate în câmpul muncii şi a iniţiativelor locale.
Metode de evaluare	Un raport la final de an.

Nr proiectului	**10**
Titlul proiectului	**Sistem de canalizare pentru Konservnyi**
Scop şi direcţii	OS4 - Îmbunătăţirea infrastructurii publice.
Localizarea	Zona de Revitalizare
Instituţia responsabilă	Primăria oraşului Ocniţa, ONG-uri locale
Grupurile ţintă	Comunitatea locală din zona de revitalizare
Descrierea proiectului	Reablitarea sistemului de canalizare nefuncţional în microraionul Konservnyi.
Cost estimativ	1.400.000,00 MDL
Sursa de finanţare	Primăria oraşului Ocniţa, Solidarity Fund PL, fonduri naţionale şi alte surse de finanţare
Rezultate estimate	O comunitate locala cu nevoi bazice suplinite a cărei calitate a vieţii a crescut.
Metode de evaluare	Un raport la final de an.

8/ GESTIONAREA, IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA PROGRAMULUI DE REVITALIZARE URBANĂ

Succesul implementării PRU depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare şi monitorizare a acesteia, de prezenţa unei coalizări a eforturilor unui parteneriat între societatea civilă şi APL.

În procesul implementării proiectelor vor fi implicaţi mai mulţi actori ca:
* Administrația publică locală(Consiliul Local, Primăria)
* Locuitorii zonei de revitalizare
* Societatea civilă (ONG-uri, grupuri de inițiativă)
* Agenţi economici
* Structuri externe(Guvernul, Organizații internaționale, etc.)

Implementarea PRU poate fi divizată în 3 etape:

APROBAREA PRU OCNIȚA

În cadrul acestei etape PRU va fi prezentată locuitorilor la audierea publică. După analiza propunerilor şi recomandărilor după audierile publice, programul va fi ajustat şi ulterior înaintat Consiliului Local spre aprobare. În perioada următoare, Primăria va coordona planul de activităţi pentru perioada 2019-2021, administrând şi monitorizând permanent mersul implementării proiectelor, supravegherealucrărilor şi plăților pentru lucrările îndeplinite.

Pentru fiecare acţiune sau proiect vor fi stabilite obiective, planul activităţilor necesare, perioada dedesfășurare (durata), resursele necesare, responsabili şi partenerii care vor realiza proiectul. De asemenea vor fi identificate şi asigurate sursele de finanţare a proiectelor propuse spre implementare.

MONITORIZAREA PRU OCNIȚA

Revitalizarea urbană reprezintă un proces cu o abordare complexă şi inovatoare, formată dintr-un ansamblu de activităţi cuprinzătoare, desfăşurate de diverse părţi interesate, care trebuie corelate pentru a obţine rezultate integrate în toate domeniile de intervenţie. Acest fapt determină necesitatea de a gestiona acest proces într-o manieră continuă, eficientă şi bazată pe parteneriat.

Monitorizarea permite evaluarea eficacităţii întregului Program – dacă legăturile dintre proiecte, ordinea de executare a acestora, selectarea proiectelor sunt adecvate sau necesită modificări.

Monitorizarea PRU al or. Ocnița are două obiective principale:
- în primul rând, permite observarea progresului în implementarea PRU şi raportarea eficientă;
- în al doilea rând, face posibilă compararea diferenţierii urbane, în special între zona de revitalizare şi alte zone ale municipiului.
  Efectele monitorizării constituie baza evaluării realizării obiectivelor PRU.

Monitorizarea implementării procesului de revitalizare se va baza pe indicatorii de rezultat alocaţi pentru fiecare obiectiv specific. Fiecare obiectiv specific conţine 1-2 (unu-doi) indicatori de rezultat. Valorile indicatorilor vor fi incluse în rapoartele anuale.

OS1 - Crearea spaţiilor şi oportunităţilor pentru petrecerea timpului liber de către comunitatea locală;

Indicator de rezultat
-numărul persoanelor care folosesc spaţiul public revitalizat
-numărul activităţilor comunitare realizate

OS2 - Valorificarea şi conservarea patrimoniului istoric şi arhitectural al sub-zonei istorice ca obiectiv turistic si economic atractiv al oraşului;

Indicator de rezultat
-numărul intervenţiilor pentru reabilitarea spaţiilor publice
-numărul activităţilor comunitare realizate

OS3 - Integrarea şi activizarea comunităţii locale;

Indicator de rezultat
-numărul activităţilor comunitare realizate

OS4 - Îmbunătăţirea infrastructurii publice.

Indicator de rezultat
-numărul intervenţiilor pentru reabilitarea spaţiilor publice

PLANUL DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA PRU OCNIȚA

Anul	Perioada	Activitatea
2019	Trim. I	Aprobarea PRU de către Consiliul orăşenesc Ocniţa.
	Trim. II	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte.
	Trim. III	
	Trim. IV	
2020	Trim. I	Prezentarea CMO informaţiei cu privire la realizarea PRU în anul 2019. Actualizarea PRU
	Trim. II	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte. Identificarea noilor donatori.
	Trim. III	
	Trim. IV	
2021	Trim. I	Prezentarea CMO informaţiei cu privire la realizarea PRU în anul 2020. Actualizarea PRU.
	Trim. II	Participarea în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte.
	Trim. III	Începutul elaborării etapei II a PRU al or.Ocniţa . (2022 – 2027)
	Trim. IV	
2022	Trim. I	Prezentarea CMO informaţiei cu privire la implementarea PRU în perioada 2019 - 2021.

Tabel 8: Planul de acțiuni pentru implementarea PRU

EVALUAREA IMPLEMENTĂRII PRU OCNIȚA

Acest proces se va efectua prin analiza indicatorilor stabiliţi pentru fiecare acţiune planificată şi atingerea obiectivelor fixate.

Raportarea implementării strategiei se va efectua prin elaborarea şi prezentarea de către persoana responsabilă de revitalizare urbană a rapoartelor trimestriale către Primărie privind realizarea planului de acţiuni şi a obiectivelor strategice. Anual Primăria va prezenta Consiliului Local raportul de evaluare a implementării PRU or. Ocniţa.

În cadrul procesului de evaluare vor fi utilizaţi indicatori de implementare a programului, precum şi instrumente analitice suplimentare care vor permite o evaluare obiectivă. În cazul în care se afirmă în cadrul evaluării că programul nu răspunde provocărilor actuale ale revitalizării, adică obiectivele sale au devenit caduce, au existat probleme cu implementarea proiectelor sau au fost implementate proiectele incluse în acesta, programul va fi actualizat, prin Decizia Consiliului orăşenesc Ocniţa.

La finalul implementării PRU, va fi prezentat către Consiliul orăşenesc Ocniţa un raport final care va conţine rezultatele obţinute şi propuneri privind dezvoltarea procesului de revitalizare urbană în or. Ocniţa.

CADRU FINANCIAR PRU OCNIȚA

Cadrul financiar al Programului trebuie considerat ca fiind estimativ, acesta fiind supus riscului unor erori semnificative. Argumentarea în acest sens este existenţa unui număr mare de factori de incertitudine în privinţa accesării surselor externe, a planurilor detaliate privind implementarea proiectelor, gradul de maturitate a unor proiecte incluse în PRU, precum şi incapacitatea de a estima cu exactitate gradul potenţial de implicare în procesul de revitalizare a partenerilor externi.

Tabelul prezintă cadrul financiar estimativ al PRU, inclusiv divizarea acestuia conform surselor de finanţare. Primul rând conţine costurile rezultate din valoarea estimată a proiectelor de bază incluse în programul de revitalizare, pentru care se cunoaşte o estimare destul de precisă a valorii acestora (maturitatea acestor proiecte indică faptul că implementarea lor va avea loc în următorii ani).

Al doilea rând conţine valoarea estimată a proiectelor complementare, acestea fiind estimate foarte general.

Valorile sunt indicate în lei.

	Surse publice (LEI)			**Surse private**	**Suma**
	Proprii (municipale)	**Naţionale**	**Externe (finanţarea străină)**		
Proiecte de bază	600.000 lei	2.500.000	1.700.000 lei	100.000	**4.900.000**
Proiecte complementare (estimate)	500.000 lei	500.000	1.300.000 lei	100.000	**2.400.000**
suma	**1.100.000**	**3.000.000**	**3.000.000**	**200.000**	**7.300.000**

Tabel 9: cadrul financial estimativ al PRU Ocniţa

ANEXA 1 - Procesul de Revitalizare Urbană / Pași

Procesul de Revitalizare Urbană este implementat în Republica Moldova şi în mod special în Ocniţa de către o gamă largă de **parteneri**:
– Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale şi Mediului al Republicii Moldova
– Prmăria Oraşului Ocniţa
– Agenţia de Dezvoltare Regională din Moldova - reprezentanţa Nord
– Centrul de Informare pentru Autorităţile Locale/ Reprezentanţa ”Solidarity Fund PL în Moldova

O sursă importantă pentru realizarea PRU al or.Ocniţa a fost comunitatea locală din zona de revitalizare. În special, în urma determinării zonei degradate din oraş şi zonei de revitalizare, locuitorii zonei au fost implicaţi în elaborarea analizei aprofundate a ZR şi a ideilor de proiecte de bază şi complementare. În acest sens, energia locuitorilor ZR, care a accelerat pe tot parcursul elaborării prezentului document, au făcut ca acesta să prindă o adevărată viață și să devină viu.

Coordonatorul proiectului - Ministerul Investiţiilor şi Dezvoltării din Polonia.

Suport Tehnic

Centrul de Informare pentru Autorităţile Locale/ Reprezentanţa ”Solidarity Fund PL în Moldova oferă asistenţă şi sprijin oraşelor şi municipiilor din Republica Moldova în procesul de elaborare a Programelor de Revitalizare Urbană.

Această activitate face parte din proiectul nr. 309/2017/M3: Sprijinirea administraţiei publice din Republica Moldova în implementarea politicii regionale prin dezvoltarea urbană integrată şi sustenabilă, coordonat de Ministerul Investiţiilor şi Dezvoltării din Polonia.

Activităţile de suport tehnic includ susţinerea Persoanelor Responsabile de Revitalizarea Urbană la nivel local, inclusiv prin facilitarea proceselor comunitare.

Procesul de elaborare a PRU în oraşul Ocniţa a fost constituit din următoarele etape:

Etapa 1 - Stabilirea persoanei responsabile

Prin Decizia Consiliului Local Nr. 04-04 din 2016 aprilie 2018, dl Eugen Şipcalov, Specialist în achiziţii publice al Primăriei, a fost numit în calitate de persoana responsabilă de RU Ocniţa.Persoana responsabilă de procesul de revitalizare urbană în or. Ocniţa, reprezintă punctul local de contact având sarcinile şi obligaţiile după cum urmează, fără a se limita la:

* Elaborarea şi dezvoltarea Programului de Revitalizare Urbană (PRU), asigurarea calităţii documentului şi coordonarea procesului la nivel local;
* Organizarea şi implementarea activităţilor privind elaborarea PRU, conform notelor şi concluziilor şedinţelor de lucru (care vor fi transmise de Reprezentanţa FSM) ale echipei de implementare;
* Organizarea şedinţelor de lucru şi a sesiunilor de consultare cu cetăţenii;
* Documentarea tuturor activităţilor privind procesul de elaborare a PRU (listele participanţilor; agendele şedinţelor; chestionare completate şi prelucrate; poze de la evenimente etc.);
* Promovarea conceptului de revitalizare urbană şi PRU;
* Comunicarea eficientă cu facilitatorii şi echipa de implementare;
* Asigurarea informării, aprobării şi participării APL la activităţile întreprinse;
* Raportarea narativă şi financiară trimestrială (conform graficului tranşelor stabilite în acest Program).

Etapa 2 - Delimitarea orașului în 6 zone, în conformitate cu Planul Urbanistic General (în continuare PUG)

În cadrul acestei etape reprezentanţii Primariei Ocniţa au analizat posibile delimitări ale zonelor în oraşul Ocniţa. În rezultat, a fost luată decizia de a folosi acea delimitare care este stabilită în PUG, astfel oraşul fiind divizat în 6 zone: Zona 1 Iubileinâi, Zona 2 Primăria, Zona 3 Centru, Zona 4 Combinatul de producere, Zona 5 Spitalul Raional, Zona 6 Ţiganca.

Etapa 3 - Identificarea zonelor degradate și a zonei de revitalizare în baza analizei indicatorilor și deciziei strategice, în conformitate cu prioritățile de dezvoltare a orașului

În perioada ce a urmat a avut loc colectarea datelor pentru indicatorii sociali, economici, de mediu si spaţial-funcţionali, pentru determinarea zonelor degradate. În rezultatul analizei datelor au ieşit în evidenţa Zona 4 şi Zona 6, care, în total, au prezentat cel mai înalt nivel de degradare.
După ce în calitate de zonele degradate au fost stabilite Zona 4 şi Zona 6, în aceste zone a urmat un set de activităţi (vizite în zone, discuţii cu reprezentanţii comunităţilor locale) pentru identificarea resurselor şi potenţialului local.
Ca urmare, a fost luată decizia, că zona de revitalizare urbană în oraşul Ocniţa va fi constituită din două compartimente: subzona istorică, gradiniţa nr.2, parcul Pădurea Ţâganochka şi lacul Comsomolist din Zona 6 şi subzona Konservnyi din Zona 4.

Etapa 4 - Analizarea aprofundata a zonei de revitalizare urbană

CONSULTĂRI PUBLICE ȘI COMISIA CONSULTATIVĂ 2

Pe 28 septembrie 2018, au fost organizate o serie de audieri publice şi sesiuni de informare şi consultare a comunităţilor locale în zonele de revitalizare cu privire la probleme şi necesităţile, resursele şi ideile de proiect ale comunităţilor locale din zonă. Şedinţele au fost organizate şi petrecute aparte în fiecare subzonă. La CC2, au fost prezenţi membrii Comisiei, facilitatorul, responsabilul de RU, reprezentanţii APL.

Poza 29, 30: Zona Ţiganca; 31, 32: Zona Combinatului de producere. Sursa foto: Constanța Dohotaru

Şedinţa Comisiei Consultative 3

Pe 12 octombrie 2018, au fost convocate noi şedinţe CC a subzonelor de Revitalizare Urbană, la care au fost re-analizate informaţiile obţinute din partea localnicilor din zona de revitalizare, formulând, astfel, viziunea, scopul şi obiectivele PRU. La aceste şedinţe s-a discutat şi potenţialele idei de proiecte pentru realizarea PRU.

Vizita de studiu în Polonia şi schimbul de experienţă

În perioada 17 - 27 octombrie, a avut loc stagierea şi vizita de studiu în Polonia, la care a participat dl Eugen Şipcalov, persoana responsabilă de RU Ocniţa. Timp de două săptămâni, dumnealui a vizitat oraşul Starachowice, un exemplu reuşit de implementarea practicilor de revitalizare. În cadrul stagiului D-l Şipcalov a vizitate zone în care procesul de RU a fost implementat, a cunoscut persoane implicate direct în proces şi a participat într-un schimb de experienţă şi cunoştinţe în domeniul revitalizării.

Analiza aprofundată în oraşul Ocniţa a cuprins mai mulţi pasi:

Fact Finding Mission în data de 16.08.2018, care a avut ca scop identificarea potenţialului şi resurselor locale, precum şi necesităţilor zonei.

Vizite în teritoriu şi Comisia Consultativă 1

La 11 septembrie 2018, Comisia de revitalizare, însoţită de reprezentanţii Solidarity Fund PL în Moldova, au efectuat vizite în zona de revitalizare în cadrul cărora au purtat discuţii cu locuitori şi au analizat pe loc diferite aspecte a zonei.

În după-amiaza aceleaşi zile, a avut loc prima şedinţa de lucru a Comisiei Consultative (în continuare CC). În cadrul acesteia, a fost stabilit şi un plan de acţiuni pentru perioada următoare.

Membri Comisiei Consultative

Konservnyi

Rurinchevici Nicolai - lider local
Safonov Daria,
Zalevscaia Galina,
Colinco Aliona
Nidzelscaia Elena
Galer Irina
Zialcovscaia Maria

Zona istorică

Morari Tatiana - lider local
Mocrîi Iurii
Goncear Dina
Cazac Valeriu
Preatca Nadejda
Goroh Andreea
Siric Maria

Etapa 5 - Implementarea planului de acțiuni și al măsurilor concrete

Chestionarea comunităţilor locale

Membrii comisiei de revitalizare au elaborat un chestionar, care a fost aplicat pe 14 şi 15 septembrie 2018 în zona de revitalizare de către voluntarii ONG-ului „Paradis” pentru a avea un tablou general al locuitorilor zonei de revitalizare.

Consultări publice şi Comisia Consultativă 2

Pe 28 septembrie 2018, au fost organizate audieri publice şi sesiuni de informare şi consultare a comunităţilor locale în zonele de revitalizare cu privire la probleme şi necesităţile, resursele şi ideile de proiect ale comunităţilor locale din zonă.

Şedinţa Comisiei Consultative 3

Pe 12 octombrie 2018, au fost convocate noi şedinţe CC a subzonelor de Revitalizare Urbană, la care au fost re-analizate informaţiile obţinute din partea localnicilor din zona de revitalizare, formulând, astfel, viziunea, scopul şi obiectivele PRU. La aceste şedinţe s-a discutat şi potenţialele idei de proiecte pentru realizarea PRU.

Vizite de studiu şi schimbul de experienţă

În perioada 17 - 27 octombrie, a avut loc stagierea şi vizita de studiu în Polonia, la care a participat dl Eugen Şipcalov, persoana responsabilă de RU Ocniţa. Timp de două săptămâni, dumnealui a vizitat oraşul Starachowice, un exemplu reuşit de implementare a practicilor de revitalizare. În cadrul stagiului D-l Şipcalov a vizitat zone, în care procesul de RU a fost implementat, a cunoscut persoane implicate direct în proces şi a participat într-un schimb de experienţă şi cunoştinţe în domeniul revitalizării.

ZONA DE REVITALIZARE

Ocniţa este unul dintre cele **9 oraşe din Moldova** care beneficiază de Suport Tehnic pentru elaborarea Programelor Revitalizare Urbană. În cadrul acestui exerciţiu efectuăm vizite regulate pe teren, facilităm procesul şi suntem aproape de locuitori pentru a înţelege cum acest document poate veni cu soluţii pentru necesităţile lor.

Ocniţa începe dis de dimineaţa, din Chişinău, pe ”betonkă”, spre cea mai nordică reşedinţă raională. Toamna este o plăcere aparte să străbaţi acest traseu, iar de vină sunt culorile dealurilor şi soarele blând.

Vineri, **28 septembrie**, ne-am întâlnit cu membrii comunităţilor locale (care se reunesc sub forma **Comisiei Consultative**) din zonele de revitalizare. Aici ele sunt două: zona centrală, istorică – străzile Rapid-Sindicatelor şi zona fostei fabrici de conserve – ”konservnyi”.

Zona istorică, prima întâlnire.

Ne apropiem şi lumea deja este pe loc. Se instalează flip-chartul, lumea se salută, îşi caută un loc în cerc, aşteaptă curioasă şi puţin sceptică ce va fi oare. Începem şedinţa, se prezintă toată lumea, atmosfera devine un pic mai degajată.

Împreună cu cei prezenţi am identificat problemele şi lipsurile cu care se confruntă locuitorii acestor străzi. Din discuţii am aflat că nu au peste tot canalizare şi gaz, că iarna e oribil trotuarul, iar când plouă nu mai intri curat în casă. Apoi am început să descoperim resursele: căsuţele unice de cărămidă, caldarâmul, **OAMENII implicaţi**, un agent economic, zona verde şi fauna, calea ferată, parcul central – oamenii au început a zâmbi, căci nu ştiau că sunt atât de bogaţi.

Am trecut la **idei de proiecte/activităţi** şi aici a fost cel mai interesant. O doamnă a povestit că, înainte, ei nu aveau tomberoane pentru gunoi, iar asta îi impunea să cheme un tractor

regulat. Bărbaţii ieşeau afară, pe orice anotimp, cu lopata şi încărcau gunoiul, iar după, toată strada se aduna la o masă mare şi o vorbă ce dura pană-n noapte. De aici ne-a venit ideea de centru comunitar, lângă farmacie, o casă ce aparţine municipalităţii. Alte idei au fost: garduri identice pentru toată lumea, iluminarea stradală cu elemente de epocă, desene pe pereţii depozitelor, repararea caldarâmului, a trotuarului ş.a. Prima duminică din august este ziua feroviară, iar cei prezenţi zic să o facă sărbătoarea străzii, fiind o zonă unde locuiau lucrătorii gării, unii chiar copii de lucrători.

Plini de idei şi entuziasm, oamenii s-au înţeles să înceapă a face curat împreună pe strada lor, în zilele libere. Reprezentanţa zonei va ţine legătura dintre Comisia Consultativă Ocniţa şi comunitatea locală, iar noi ne vom revedea.

Ne-am îndreptat către cea **de-a doua zonă, "konservnyi"**. Aici eram deja aşteptaţi în curtea blocurilor de o mulţime de locuitori. Trecem direct la şedinţă.

Lumea zice că au fost uitaţi de autorităţi un timp îndelungat şi e bucuroasă că acum sunt luaţi în seamă. Evidenţiază o mulţime de probleme, unele foarte grave – crăpături de un pumn în pereţii blocurilor, altele comune – lipsa iluminării, pavării, locurilor de agrement. Trecem la **identificarea resurselor** şi efectul este asemănător primei comunităţi, oamenii încep a privi lucrurile diferit – curtea ferită de stradă, verde, cu 2 terenuri sportive şi de joacă este un atu, ca prezenţa agentului economic, de altfel.

La capitolul idei, se vrea repararea terenurilor sportive şi de joacă şi se tot vorbeşte de ceva pentru pensionari, iar acest "ceva" prinde contur: un centru comunitar în clădirea abandonată de la intrarea din curte. Eugen (reprezentantul primăriei) spune că ea nu aparţine municipalităţii, dar putem încerca să discutăm. Le-am povestit de ziua străzii din comunitatea precedentă şi lumea a zis că prima duminică din mai va fi ziua curţii lor.

Odată încheiată întâlnirea, lumea nu mai pleacă, tot vorbesc şi vorbesc, iar noi începem să observăm cât este de curat în curte: iarba tăiata, gunoiul adunat, bordurile vopsite, copacii îngrijiţi. Domnul Nicolae ne zice că totul a fost făcut de ei, iar locuitorii care i-au văzut pe geam lucrând, s-au alăturat. Lumea zice că demult curtea lor nu a arătat atât de bine şi că de fapt ei pot şi singuri face asta, mână de la mână, fără să aştepte autorităţile locale.

Plini de emoţii şi entuziasm plecăm spre Chişinău, pentru ca să revenim în **12 octombrie** la Ocniţa să discutăm cu **Comisia Consultativă** ce putem face împreună pentru şi cu aceste comunităţi locale.

Etapa 6 - Aprobare

- Aprobarea Programului (PRU) de catre Consiliul Orăşenesc Ocniţa;
- Verificarea şi aprobarea programului de revitalizare de către Agenţia de Dezvoltare Regională / MADRM (conformitatea cu cadrul naţional).

Etapa 7 - Implementarea și monitorizarea PRU

PRU este elaborat pentru perioada de 3 ani. Primăria va depune efortul pentru identificarea surselor de finanţare pentru implementarea PRU. Toate activităţile realizate în cadrul implementării PRU vor fi monitorizate şi evaluate pe parcursul implementării sale. În procesul de evaluare şi monitorizare va fi direct implicat CC.

ANEXA 2 - Fact Finding Mission

Impresie generală despre zonă:

- Zona 4 este compusă din 4 blocuri cu etaje construite în anii 1970, locuită de majoritatea pensionarilor care au activat la Combinatul de Producere.
- Zona 6 cuprinde partea istorică a oraşului şi este despărţită de oraş de calea ferată, locuită preponderent de persoane social-vulnerabile.

  - **Resurse economice**:
    - Zona 4 Uzina de ştanţare, agent economic prezent în curtea micro-raionului;
    - Zona 6 Calea Ferată din Moldova.

  - **Resurse umane - potenţial**:
    - Zona 4 este locuită de persoane de diferite vârste, dar preponderent de persoane în etate;
    - Zona 6 este locuită de diferite vârste.

În ambele zone potenţialul uman este mare, oamenii sunt implicaţi şi doresc să contribuie la dezvoltarea zonei în care locuiesc.

  - **Resurse de mediu:**
    - Zona 4 - curtea dintre blocuri este una verde cu potenţial de a fi valorificată, este prezentă o fântână poluată.
    - Zona 6 lacul Comsomolist cu parcul căii ferate, pădurea Ţâganocica.

  - **Infrastructura:**
    - Zona 4 are o infrastructură slab dezvoltată. După lichidarea combinatului de producere, în această zonă nu au fost careva investiţii.
    - Zona 6 se află în apropierea pieţii centrale din oraş, liceul rus, biserica ortodoxă, filiale ale băncilor comerciale, magazine, un restaurant şi înglobează gara de tren, grădiniţa nr. 2, şi postul orăşenesc de poliţie.

  - **Organizaţii locale şi potenţial instituţional / procese**: Liceul Teoretic Gheorghe Biruitorul, Grădiniţa Lăstăraş.

Despre probleme şi potenţial:

- Zona 4 nu dispune de un teren pentru copii amenajat. Drumul şi trotuarul din ograda caselor cu etaje este într-o stare deplorabilă, iluminatul stradal lipseşte. Acesta se află la periferia oraşului, pe drumul ce leagă or. Ocniţa de or. Otaci. Este format din blocuri etajate, construite pentru lucrătorii uzinei de conserve, care a funcţionat până în anul 1998. În prezent, multe apartamente sunt abandonate, iar populaţia aptă de muncă este plecată peste hotare.
- Zona 6 aici locuiesc diferite etnii - moldoveni, ucraineni şi romi. Majoritatea nu au un loc stabil de muncă. Astfel, creşte criminalitatea. În această zonă este numai un teren de joacă pentru copii, care se află lângă grădiniţă. O mare parte a locuitorilor zonei nu pot ajunge la aceste teren fiind foarte departe, transportul public circulă foarte rar din cauza ca trebuie să traverseze un sat din altă comună a oraşului.

ANEXA 3 - Tabelul cu date brute

	Zona 1		Zona 2		Zona 3		Zona 4		Zona 5		Zona 6	
Indicatori sociali	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.
Numărul persoanelor care beneficiază de asistenţa socială Sursa: DASPF	218	0	175	0	523	1	117	1	157	3	782	3
Numărul familiilor social vulnerabile Sursa: DASPF	17		17		21		10		4		35	
Numărul şomerilor în anul 2017 Sursa: ANOFM	91		32		41		23		12		53	
Siguranţa publică. Nr. infracţiunilor în anul 2017 Sursa: Poliţia	14		3		4		15		3		23	
Indicatori economici	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.
Numărul de agenţi economici care activează în zonă Sursa: APL	25	2	17	2	149	0	7	1	5	0	6	2
Numărul persoanelor antrenate în câmpul muncii Sursa: ANOFM	1872		685		499		32		21		36	
Indicatori spaţial funcţionali	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.	100 Loc.	Punc.
Spaţii de recreere Sursa: APL	3		0		1		0		0		0	

Tabel 10: datele brute

REPUBLICA MOLDOVA

Consiliul orăşenesc
Ocniţa

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА

Городской совет
Окница

DECIZIE

13 martie 2019 nr. 02/07

Cu privire la aprobarea Programului de revitalizare urbană a or. Ocniţa pe anii 2019-2021

Examinând Programul de revitalizare urbană a or. Ocniţa pentru anii 2019 – 2021 , anterior consultat cu locuitorii localităţii din zonele (Ţiganca; microraionul combinatului de producere) ce vor beneficia pe parcurs de măsurile de reanimare a zonelor , care va influinţa pozitiv atît la reducerea fenomenelor social –economice negative, aşa ca : şomaj; procesul de migraţie; criminalitate etc , cît şi la dezvoltarea economică a comunităţii în întregime.

Având ca temei cele nominalizate , în conformitate cu art. 14 alin.(2) lit. p din Legea privind administraţia publică locală , nr. 436 din 28.12.2006 şi cu procesul –verbal al comisiei consultative în sfera protecţiei mediului şi amenajarea teritoriului nr. 02 din 12.03.2019, consiliul orăşenesc

DECIDE :

1. Se aprobă programul de revitalizare a or. Ocniţa pe anii 2019- 2021 (se anexează)

2. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina dlui Ion Ciumac, primar al or. Ocniţa .

Preşedintele şedinţei consiliului orăşenesc **Nicolae Gîlcă**

Secretarul consiliului orăşenesc **Axenia Plăcintă**

REPUBLICA MOLDOVA

Consiliul orăşenesc
Ocniţa

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА

Городской совет
Окница

DECIZIE

23 martie 2018 nr. 03/06

Cu privire la participarea primăriei oraşului Ocniţa
în proiectul "ASALT" - ediţia Revitalizarea urbană

Sprijinirea administraţiei publice din Republica Moldova în implementarea politicii regionale prin dezvoltarea urbană integrată şi sustenabilă fiind un proiect al Programul polonez de cooperare pentru dezvoltare al Ministerului Afacerilor Externe al Poloniei – Polish Aid 2017, care are ca obiectiv susţinerea procesului de implementare a instrumentelor de politici urbane şi revitalizare urbană (în baza experienţei poloneze), ca mijloc principal de stimulare a dezvoltării oraşelor şi zonelor urbane, inclusiv aspecte sociale, economice, de mediu, spaţiale şi culturale.

Revitalizarea urbană vizează zonele urbane defavorizate, printr-un efort de cooperare între comunităţi , societatea civilă şi alţi actori locali şi, mai presus de toate cu locuitorii, pentru îmbunătăţirea condiţiilor de trai, creşterea calităţii mediului şi a climatului social şi pentru consolidarea economiei locale. Suma totală a proiectului constituie 580 900MDL (440 000 lei –FGM; 140 900 lei – APL)

În temeiul art. 14 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administraţia publică locală, art. 26 din Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanţele publice locale, 2016 şi în baza procesului – verbal al comisiei consultative în sfera economico - financiară , nr.03 din 21.03.2018, în urma dezbaterilor, consiliul orăşenesc ,

DECIDE :

1. Se acceptă participarea primăriei oraşului Ocniţa în cadrul proiectului „ASALT" (Acţiune Schimbare Activism Lideri Tineret) - ediţia Revitalizarea urbană.
2. Se aprobă volumul contribuţiei or. Ocniţa în proiectul „ Revitalizarea urbană" în mărime cel puţin de 20 % din costul proiectului. .
3. Se desemnează dl Eugeniu Şipcalov, specialist al primăriei , ca persoană responsabilă de procesul de revitalizare urbană , inclus pe proiectul nominalizat .
4. Se aprobă acordul de parteneriat cu partenerii civili ai proiectului .

Preşedintele şedinţei consiliului orăşenesc **Eduard Rubin**

Secretarul consiliului orăşenesc **Axenia Plăcintă**